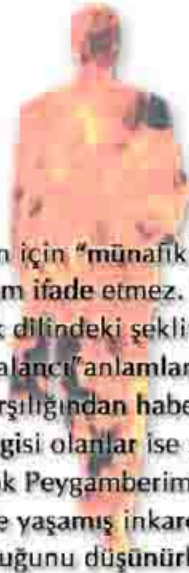

HARUN YAHYA CEP KİTAPLARI SERİSİ .13.

MÜNAFIĞIN SIRLARI

HARUN YAHYA

Çoğu insan için "münafık" kelimesi pek bir anlam ifade etmez. Bazıları ise kelimeyi halk dilindeki şekliyle, yani "iki yüzlü"ya da "yalancı" anlamlarıyla bilir, fakat Kuran'daki karşılığından haberdar değildir. Biraz dini bilgisi olanlar ise münafıkların, daha çok Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış inkarcı bir grup olduğunu düşünürler.

Hayatının tamamını Allah'a adanmış, O'nun yolunda canıyla, malıyla mücadele eden samimi insanların arasında, 'onlardanmış' gibi görünerek -kimi zaman yıllarca- yaşayabilen bu münafıklar, aslında 'onlardan' değildirler ve yalnızca kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Tarih boyunca bu olay, hak ve samimi olan bütün mümin topluluklarında görülmüştür.

Bu kitapta münafıkların özellikleri, Kuran'da tarif edilen detaylarıyla tek tek ele alınıp incelenmektedir. Ayrıca kitaptaki konuların ve münafıkların gerçek karakterlerinin, sapkın mantıklarının daha iyi anlaşılması için, önce münafıkla klasik inkarcının farkı anlatılmaktadır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bu kitap Harun Yahya'nın konuyla ilgili olarak daha önce kaleme aldığı eserlerinden önemli bölümlerin derlenmesi ile oluşturulmuştur. Amaç, okuyucuların Harun Yahya serisinin tamamını okuyabilmesidir.

Cep Kitapları Serisi hazırlanırken, Türk halkının içinde bulunduğu ekonomik durum göz önüne alınmış, bu duruma uygun fiyatlarla okuyucuya hizmet etmek amaçlanmıştır. Bu seri hazırlanırken kendisinden alıntılar yapılan kitapların orijinallerine, Harun Yahya'nın eserlerini satan tüm kitapçılardan veya www.harunyahya.org internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorisinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorisinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır. Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" demimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanılabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

HARUN YAHYA CEP KİTAPLARI SERİSİ .13.

MÜNAFIĞIN SIRLARI

HARUN YAHYA

Nisan, 2002

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini tüm dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya kadar dünyanın pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin

netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

KÜLTÜR
YAYINCILIK

Çatalçeşme Sk. Üretmen Han No: 29/7
Cağaloğlu - İstanbul Tel : (0 212) 511 44 03

Baskı: Nesil Matbaacılık

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	8
MÜNAFIKLAR ŞEYTANIN FIRKASIDIR	12
MÜNAFIK NEDEN İBADET EDER, NEDEN MÜMİNLERLE BİRLİKTE OLUR?	17
MÜNAFIKLARIN ÖZELLİKLERİ	20
KARAKTERLERİ VE RUH HALLERİ	23
GERÇEK BİR İMANA SAHİP DEĞİLDİRLER	39
KURAN-I KERİM'E KARŞI TAVIRLARI	45
ALLAH'IN DİNİNE BAKIŞ AÇILARI	47
MÜMİNLERE BAKIŞ AÇILARI	52
İSLAM'A VE MÜMİNLERE KARŞI MÜCADELELERİ	57
AHİRET İNANÇLARI VE DÜNYAYI TERCİH ETMELERİ	62
MÜNAFIK MÜSTAĞNİYETİ	67
MÜSTAĞNİYET HASTALIĞININ GETİRDİĞİ ZARARLAR	76
MÜNAFIKLAR HIÇBİR DÖNEMDE PEYGAMBERLERE ÜSTÜN GELEMEMİŞLERDİR	81
MÜNAFIKLARA KARŞI GÖSTERİLECEK TAVİR	83
MÜNAFIK İÇİN TEVBE MÜMKÜN MÜ?	89
MÜNAFIKLARIN AHİRETTEKİ DURUMLARI	92
SONSÖZ	98

GİRİŞ

Çoğu insan için 'münafık' kelimesi pek bir anlam ifade etmez. Bazıları ise kelimeyi halk dilindeki şekliyle, yani "iki-yüzlü" ya da "yalancı" anlamlarıyla bilir fakat Kuran'daki karşılığından haberdar değildir. Biraz dini bilgisi olanlar ise münafıkların, daha çok Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış inkarcı bir grup olduğunu düşünürler.

Oysa münafıklar Allah'ın Kuran'da yüzlerce ayetle üzerlerine dikkat çektiği ve onlara karşı son derece temkinli olunmasını hatırlattığı bir gruptur. Ve yine Kuran'a bakıldığında anlaşılan, münafıkların, hiç de az rastlanılan bir grup değil, aksine her mümin topluluğunun içinde bulunan 'teşkilatlı' bir grup olduğudur.

Hayatının tamamını Allah'a adanmış, O'nun yolunda canıyla, malıyla mücadele eden samimi insanların arasında, 'onlardanmış' gibi görünerek -kimi zaman yıllarca- yaşayabilen bu insanlar, aslında 'onlardan' değildirler ve yalnızca kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Tarih boyunca bu olay, hak ve samimi olan bütün mümin topluluklarında görülmüştür. Nitekim Kuran, yukarıda da belirttiğimiz gibi Peygamberimiz Hz. Muhammed dahil birçok peygamberin ve elçinin kavimlerindeki münafıklar hakkında çok fazla bilgi vermektedir.

Bu kitapta münafıkların özelliklerini, Kuran'da tarif edilen detaylarıyla tek tek ele alıp inceleyeceğiz. Daha sonra ise münafıkların içlerinde yaşattıkları önemli bir hastalığa, 'müstağniyet'e dikkat çekeceğiz.

Ancak kitaptaki konuları ve münafıkların gerçek karakterlerini, sapkın mantıklarını daha iyi anlayabilmek için, önce münafıkla klasik inkarcının farkını bilmemiz gerekmektedir.

İnkarcılarla Münafıkların Farkı

Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. (Yusuf Suresi, 103)

Yukarıdaki ayetle de haber verilmiş olduğu üzere, insanların çoğu iman etmezler. Allah'a inanmayanlar her zaman için, yeryüzünün çoğunluğunu oluştururlar. 'İnkarcılar' olarak adlandırdığımız bu gruba, Allah'ı açıkça inkar eden dinsizler, münafıklar, müşrikler ve kalplerinde hastalık bulunanların tümü dahildir. Hepsinin ortak özelliği, Allah'tan gereği gibi korkmamaları ve Allah'ın kitabından uzak bir hayat sürmeleridir. İnkarcılar içerisinde yukarıda da ismi geçen bir grup vardır ki bunlar, Allah'ın 'cehennem en alt tabakasında' olduklarını söylediği münafıklardır.

Peki münafıkları, diğer inkarcılardan daha da aşağı bir konuma getiren fark nedir? İnkarcı Allah'a inanmaz, O'nun varlığını tamamen reddeder; tabii dini ve Kuran'ı da... Münafık ise Allah'ı doğrudan inkar etmez, dine ve Kuran'a inandığını söyler. İnkarcı, Allah'ı inkar ettiğini ilan ederken, münafık tam tersine, -inkarını gizleyip- iman ediyormuş gibi görünür. Kendi iddiasına göre, iman da ediyordur, Allah'tan da korkuyordur... Ancak münafığın doğruyu söylemediğini, kalbinde olanın "gerçek iman" olmadığını Allah bize ayetlerde şöyle bildirmiştir:

İnsanların öyleleri vardır ki: 'Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik' derler; oysa inanmış değildir. (Bakara Suresi, 8)

Münafık iman ettiğini iddia ettiğinden dolayı, mümin topluluğunun içinde bulunur. Müminlerin arasında kimi zaman tüm yaşamını geçirir. Ancak inkarını içinde gizlediği için, müminler arasında sürekli olarak içten içe bir fitne çı-

karmaya, Allah'a inanan samimi insanlara zarar vermeye, onları gevşekliğe sürüklemeye çalışır. Münafıkların bu fitne karakterlerine Kuran'da şöyle dikkat çekilmektedir:

Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: "Allah ve Resülü, bize boş bir aldandıktan başka bir şey vadetmedi" diyorlardı... Eğer onlara (şehrin her) yanından girilseydi sonra da kendilerinden fitne (karışıklık çıkarmaları) istenmiş olsaydı, hiç şüphesiz buna yanaşır ve bunda pek az (zaman) dışında (kararsız) kalmazlardı. (Ahzab Suresi, 12-14)

Üstelik tüm inkarına rağmen münafık, hiçbir zaman "ben münafığım" diye ortaya çıkmaz. Aksine kendisinin son derece "takva" olduğunu iddia eder. Ona göre müminler yanlış, kendisi ise en doğru yoldadır. Dolayısıyla amacının, müminleri doğru yola iletebilmek olduğunu savunur. Bu da onun fitne çıkarma metodlarından diğeridir.

Münafıklar Dinsiz midir?

Münafığın en önemli özelliklerinden biri, dine inandığını söylediği halde, inandığı din anlayışının Kuran'a uymamasıdır. Bunun nedeni Kuran'dan ayrı, kendine has, müstakil bir mantığının oluşudur. Kuran'a göre değil, kendi mantığına göre düşünür. Münafıkların bu mantık örgüleri, Kuran'da "saçma akıl" olarak tabir edilmektedir:

Yoksa bunu kendilerine saçma-akılları mı emreliyor? Yoksa onlar azgın bir kavim midir? (Tur Suresi, 32)

Bütün bunların yanında, münafık dinde var olan ibadetlerin çoğunu uyguluyor görünür ve hatta uyguluyor da olabilir. Fakat bunları uygulayış tarzı ve amacı mümininkin-

den çok farklıdır. Örneğin, mümin sadece Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için namaz kılarken, münafık insanlara gösteriş yapmak için namaz kılar. Allah münafıkların bu tavrını aşağıdaki ayetle bildirmiştir:

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar.
(Nisa Suresi, 142)

Görülüyor ki münafık, 'dış görünüşte' dinsiz değildir; bilakis Allah'a inandığını söyleyen, ibadetlerin çoğunu uygulayan bir insandır. Ancak buna rağmen dindar değildir. O yalnızca kendi din anlayışının, yani 'MÜNAFIK DİNİ'nin dindarı sayılabilir. Ama gerçek dini bildiği halde çarpıtma-ya çalıştığı için, ahirette yaptıkları boşa gitmiş olacaktır:

... Artık onların yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, kıyamet gününde onlar için bir tartı tutmayacağız.
(Kehf Suresi, 105)

MÜNAFIKLAR ŞEYTANIN FIRKASIDIR

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 19)

Yeryüzünde iki topluluk vardır: Allah'ın fırkası ve şeytanın fırkası. Şeytanın fırkası, Allah'ı unutan ve yoldan saparak şeytanın 'adımlarını izleyen' bir topluluktur. Bu topluluğu kendi içinde de müşrikler, kafirler, münafıklar diye çeşitli gruplara ayırabiliriz. Ancak bu gruplar içinde, Allah'ın ahirette en aşağılık azap ile cezalandıracağı grup, MÜNAFIKLARDIR. Münafıklar, şeytana ait tüm özellikleri üzerlerinde barındıran bir topluluktur. Bunu görmeden önce, şeytanın bu garip mantıklarına bir bakalım.

İlk olarak şeytanın en anlaşılmaz tavrı, yani 'esrarengiz isyanı' üzerinde durmak gerekir.

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onlar(ı insanları saptırmak) için mutlaka senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım." "Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Araf Suresi, 16-17)

Şeytanın en büyük amacı, ayetlerde görüldüğü gibi insanların Allah'a karşı isyan etmelerini sağlamaktır. Bu amacına ulaşmak için elinden gelen herşeyi yapar, sürekli bir çaba harcar. Fakat bu yoğun çabasının yanında anlaşılmaz bir mantığı daha vardır:

Ancak şeytanın durumu gibi; çünkü insana "İnkâr

et" dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" dedi. (Haşr Suresi, 16)

Yukarıdaki ayette görüldüğü gibi şeytan, insanlara isyan etmelerini emrettiği halde, kendisi Allah'tan korktuğunu söyler. Bu ifadeleri, taşıdığı 'çarpık mantığı' gözler önüne serer. Hem Allah'a karşı isyan etmekte ve insanları da isyana teşvik etmekte, hem de Allah'tan korktuğunu iddia etmektedir. Elbette bu ifadeler, akli yönden dengeli bir varlığa ait olamaz. İşte münafıkların da şeytan ile benzerlik gösteren en belirgin vasıfları bu 'esrarengiz isyan'dır. Münafıklar, bir yandan Allah'a karşı büyüklenmekte ve fitne çıkarmakta çaba harcarken, bir yandan da Allah'a, ahirete iman ettiklerini ve Allah'ın dinine ve elçisine itaat gösterdiklerini iddia ederler. Nitekim Allah münafıkların bu tavırları hakkında müminleri çeşitli ayetlerle uyarmıştır.

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağut'un önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. (Nisa Suresi, 60)

Münafıklar şeytanı dost edinirler

Müminler nasıl Allah'ı dost ediniyor ve her işlerinde O'na yöneliyorlarsa, münafıklar da şeytanı dost ve veli edinirler. Onların da her işleri şeytan ile olur ve onun mantığına uygundur.

Çünkü o ve taraftarları, (kendilerinin göremeyeceğiniz yerden) sizleri görmektedir. Biz gerçekten şeytanları, inanmayacakların dostları kıldık. (Araf Suresi, 27)

Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelirse, biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur. (Zuhruf Suresi, 36)

Zuhruf suresinde geçen bu ayette de bildirildiği gibi münaflıkların en belirgin özelliklerinden biri de Allah'ı zikretmeleri, manen Allah'tan uzak olmalarıdır. Bu durumda olmalarını teşvik eden ise yine şeytandır.

Şeytan onlara Allah'ı unutturur

Allah'ı unutturmak isteyen şeytan, belli oyunlarla münafiğa yaklaşır. İşin ilginç yanı, münafiğın kastedilen oyunları Kuran ayetlerinden çok iyi bilip tanıyor olmasıdır. Dolayısıyla şeytanın tuzağına 'bile bile' düşer; bu da kalbinde -Kuran'ın tabiriyle- "hastalık" barındırması nedeniyledir. Bu hastalık 'isyanlık'tır.

Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azap vardır. (Bakara Suresi, 10)

Yalnız bu noktada unutulmaması gereken şey, şeytanın ancak zayıf imanlılara 'diş geçirebileceği'; gerçek, samimi müminleri ise hiçbir şekilde tuzağına düşüremeyeceğidir. Sapkın insanlarla hakiki müminler arasındaki fark ayetlerde şöyle gösterilmiştir:

Şüphesiz, kıskırtılıp-saptırılmışlardan sana uyanlar dışında, senin benim kullarım üzerinde zorlayıcı hiç bir gücün yoktur. (Hicr Suresi, 42)

Münafiğı tevekkülsüzlüğe, büyüklenmeye ve samimiyetsizliğe sürüklemeye çalışan şeytan, kısa zamanda başarılı olur. Sahip olduğu zayıf inanç sebebiyle müthiş bir süratle ona ayak uyduran münaflık, mümin tavrını taklit etmeyi artık bir kena-

ra bırakıp, şeytani davranışlar sergilemeye başlar. Müminlere o güne kadar hiç göstermediği olumsuz tavırlarını göstermeye başlar. Örneğin aniden öfkelenir, paniğe kapılır, müminlere zarar getirici bir faaliyette bulunur... Özellikle zorluk anlarında veya kendisine gelen bir zarar karşısında şeytanın etkisi iyice belirginleşir. Beklemediği şekilde zorlukla karşılaşan münafık bir anda Allah'ı unutturur; başına gelen olayın Allah'ın kontrolünde gerçekleştiğini, tevekkül etmesi gerektiğini, Allah'ın duasına icabet edeceğini düşünemez ve bir müminin zorluk karşısında göstereceği tüm tavırların tersini göstermeye başlar. İmanının sırandığı bir zorluk anıyla karşılaşan münafık, o ana kadar görülmemiş bir yüzle ortaya çıkar. İşte Allah'ı unutmuş ve şeytana teslim olmuş bu yüz, münafığın gerçek yüzüdür.

Şeytan onları kuruntulara düşürür

Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim.' Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. (Nisa Suresi, 119)

Ayette belirtildiği gibi, şeytanın insanları düşürmeye çalıştığı kuruntular, hiç olmayacak tarzda boş ve saçmadır. Ancak zayıf imanlı kişiler, bunları olağanüstü önemli görmekte ve kolayca benimsemektedirler.

Kuran'dan uzak oldukları için, **"Eğer sana şeytandan yana bir kışkıрма (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir"** (Araf Suresi, 200) ayetiyle, Kuran'da böyle bir durumda uygulanmasını tavsiye edilen tavrı da sergilemezler.

Şeytan onları vaadleriyle aldatır

(Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara aldandıktan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi, 120)

Şeytan insana sadece boş vaadlerde bulunur. Bu vaadlerin hepsi, geçici dünya hayatına yöneliktir. Müminlere verilmiş bir nimet olan akla sahip olmamasına rağmen oldukça zeki olan şeytan, herkese zayıf yönlerinden ulaşmaya çalışır. Bu zayıf yönler, kişinin Allah'ın rızasının yerine tercih ettiği 'put'lardır. 'Put' denince, akla yalnızca insanların önlerinde secde ettikleri taşlar gelmemelidir. Put, insanın dini yaşamayıp, dinin yerine seçtiği herhangi bir kavram ya da bir insan olabilir. Hepsisi de dünya hayatının geçici süsleri olan makam, mevki, zenginlik, şöhret, güzellik ya da gözde büyütülen bir insan veya insanlar da 'put' olabilirler. Şeytanın vaadleri daha da çeşitlendirilebilir fakat hepsi de boş bir aldatmacadan başkası değildir. Zira hepsi geçicidir ve insan toprak olup da yeniden diriltileceği gün, dünyada değer verip bel bağladığı hiçbir değeri veya hiçbir insanı yanında bulamayacaktır.

Gerçek yüzlerini şeytana gösterirler

Münafıklar, müminlere kendilerini 'samimi' tanıtmak için yoğun çaba harcarlar. Amaçlarını daha sonra detaylarıyla ele alacağımız bu samimiyetsizliklerini menfaatleri zarar görene kadar ısrarla sürdürürler.

İman edenlerle karşılaştıkları zaman: 'İman ettik' derler. Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: 'şüphesiz, sizinle beraberiz. Biz (onlarla) yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

MÜNAFİK NEDEN İBADET EDER, NEDEN MÜMİNLERLE BİRLİKTE OLUR?

Gerçekte imanı kalbinde yaşamadıkları halde müna-
fıklar neden iman etmiş gibi görünürler? Bu sorunun ce-
vabı son derece önemlidir.

Münafıkların konumu diğer inkarcılardan farklıdır.
Münafık Kuran'da anlatılan sistemi yeterli derecede anla-
mıştır. Allah'a kulluk vazifesini yerine getirmek için, ayet-
lere tam olarak uyması gerektiğini öğrenmiştir. Bunu da
kendi diliyle tasdikler. Kalbindeki, dilindekiyle bir değildir.
Kalbinde inançsızlığı, isyanı, fıskı barındırdığı halde, dilinde
Allah'ın adını taşıması münaflığın göstergesidir.

Aslında inançlı bir insanın münaflıkların bu karanlık
ruh halini tam olarak kavraması pek mümkün değildir.
Çünkü Allah korkusu olan bir insan için, söyledikleri-
yle yaptıkları birdir. Dolayısıyla münaflıkların ikiyüzlülük-
leri, sahtekarlıkları inananları ancak şaşırtır. Fakat yine
de Kuran'da müminlere bildirildiği kadarıyla münaflıkla-
rın bu ruh halleri ile ilgili bazı sebepler sayılabilir.

1) Maddi menfaat sağlamak isterler

Münafığın müminlere dost görünmesinin nedenlerin-
den biri, kendisine maddi çıkar sağlama arzusudur. Ku-
ran'ın birçok ayeti Hz. Süleyman'ın, Hz. Muhammed
(sa)'in, Hz. Davut'un, Hz. Zülkarneyn'in ve daha pek çok

elçinin sahip oldukları maddi güç ve iktidardan bahsetmektedir.

Ayrıca zenginlik sahibi olan müminlerin ticari imkanları da çok geniştir. Bu imkanları da münafıkları derinden etkiler. Hatta bir çok münafık, uyguladığı birtakım ibadetleri (namaz, oruç, zekat gibi) yalnızca müslümanlar arasında güvenilir bilinmek ve bu sayede onlar arasında geniş ticaret imkanı bulabilmek için uygular. Kuran'da münafıkların ticaret konusundaki hırslarına ve bunun, onların en önem verdikleri konuların başında geldiğine şöyle dikkat çekilir:

Oysa onlar (kendilerini tümüyle Allah'a ve İslam'a teslim etmeyenler) bir ticaret ya da bir eğlence gördükleri zaman, (hemen) ona sökün ettiler ve seni ayakta bıraktılar. De ki: 'Allah'ın katında bulunan, eğlenceden ve ticarettten daha hayırlıdır. (Cumma Suresi, 11)

Elbette ki, bu şekilde ihlassız davranışlarda bulunan münafıklar umduklarını bulamayacaklar, dünyada kazandıkları zararın yanısıra, ahirette de hüsrana uğrayacaklardır.

2) Çevrelerini ve prestijlerini arttırmak isterler

Ahlakları, kültürleri ve saygınlıkları dolayısıyla müminlerin çevresi geniştir. Aynı zamanda kavmin ileri gelenlerine dini tebliğ ettikleri için onlarla yakın bağlantıları da vardır. Ayrıca mücadele ettikleri belli bir zümre hariç, halkın arasında da destekleyicileri bulunur. Gittikçe artan destekle birlikte içinde yaşadıkları toplumda saygınlıkları, diğer insanlardan çok farklı bir 'kaliteye' sahip

oldukları, çok üstün bir ahlakı yaşadıkları da yavaş yavaş anlaşılmaya başlar.

Güzel ahlakları ve görülmemiş kararlılıkları dolayısıyla haklı bir şöhrete de sahiptirler.

Ve derlerdi ki: "Biz, ünlenmiş bir şair için ilahlarımızı terk mi edeceğiz?" (Saffat Suresi, 36)

İşte tüm bu şan, şöhret ve tanınmışlıktan etkilenen zayıf karakterli münafıklar, müminlerle birlikte olarak bir şahsiyet kazanmaya çalışırlar. Onlarla beraber olurlarsa kendilerinin de çevrelerinde en az onlar kadar etkileyici ve şahsiyetli tanınacaklarını düşünürler.

Ki (bunlar) Allah'ın ahdini, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozarlar, Allah'ın kendisiyle birleştirmesini emrettiği şeyi keserler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar. Kayba uğrayanlar, işte bunlardır. (Bakara Suresi, 27)

MÜNAFIKLARIN ÖZELLİKLERİ

Münafığın kelime anlamı 'karışıklık ve bozgunculuk çıkaran'dır. İçinde buldukları mümin topluluğun arasına giriş sebepleri de, asıl olarak budur. Yaptıklarında kararlıdırlar. Her fırsatta müminlerin düzenine karşı bir hareket yapmayı adeta görev edinmişlerdir. Mümin olmadıkları halde kendilerini mümin gibi göstermeye ve bu sayede onların imkanlarından faydalanmaya çalışan münafıklar, başlarına bir zorluk veya sıkıntı geldiğinde hemen onlardan ayrılır ve karşı cepheye geçerler; gerçek karakterleri ancak zor zamanlarda ortaya çıkar. Bu durum, müminlerin yanında, menfaatleri doğrultusunda kaldıklarının açık bir göstergesidir. Bu karakterin Kuran ayetleri ile tanıtılmış yüzlerce özelliği vardır. Yalnız münafık karakterini tanımak için, öncelikle Allah'a olan inançlarını bilmek gerekmektedir.

Allah'a ve Ahirete inançları yüzeyseldir

Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun elçisi içinizdeyken nasıl oluyor da inkar ediyorsunuz?...
(Al-i İmran Suresi, 101)

Yukarıdaki ayet münafıkların Allah'ın ayetlerine karşı olan bakış açılarını ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir. Zira Kuran'ı okumak ve dinlemek müminin imanını arttırır. Onunla aynı ortamı paylaşan münafığın da "inanıyorum" dediği ayetleri işittiğinde, normal şartlarda imanının artması ve kalbinin yumuşaması gerekir. Fakat o imanını arttırmak değil, dünya hayatından kar ve çıkar el-

de etmek peşindedir. Bu nedenle de, işte bu mucize gerçekleşir; Kuran ayetlerini sürekli dinliyor ve uygulama yöntemleri kendisine sürekli gösteriliyor olsa da, kalbindeki hastalık bir türlü şifa bulmaz. Münafık, "bir şekilde" iman ediyor gözükse bile, Allah'ı razı etme konusunda gösterdiği gevşek tavır dikkat çeker. Nitekim bu zayıflık ve gevşeklik, karşısına çıkan en ufak bir zorlukta kendini hemen gösterir.

... Fakat iş, kesinlik ve kararlılık gerektirdiği zaman, şayet Allah'a sadakat göstereceklerdi, şüphesiz onlar için daha hayırlı olurdu. (Muhammed Suresi, 21)

İşte orada, iman edenler, sınanmış ve şiddetli bir sarsıntıyla sarsıntıya uğratılmışlardı. Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: **'Allah ve Resülü, bize boş bir aldanıştan başka bir şey vadetmedi' diyorlardı.** (Ahzap Suresi, 11-12)

Mü'minler (düşman) birliklerini gördükleri zaman ise (korkuya kapılmadan) dediler ki: **'Bu, Allah'ın ve Resülü'nün bize vadettiği şeydir; Allah ve Resülü doğru söylemiştir.' Ve (bu,) yalnızca onların imanlarını ve teslimiyetlerini arttırdı.** (Ahzap Suresi, 22)

İmanlarından sonra inkara saparlar

Münafıklar kendi aralarında çeşit çeşit olabilmektedir. Örneğin kimi, mümin topluluğunun içine yalnızca kendisine maddi çıkar sağlamak için girerken, kimi de -sırf onlara olan kininden- aralarına gelip, onlarla ilgili aleyhte planlar uygulama niyetindedir. Bunların yanında, iman ederek müminlerin aralarına katılan, ancak sonradan imanlarını yitirerek onlardan ayrılan münafıklar da var olabilmektedir. Bu tarz kişiler iman ettikten sonra niyetlerini bozmuşlar ve inkara sapsmışlardır. Oysa onlar, daha önce Allah'a ve müminlere bağlılık

sözü vermişler, imanlarında kararlı olacaklarına dair vaadde bulunmuşlardır. Bu ikiyüzlü davranışları Kuran'da şöyle ifade edilmektedir:

Ki (bunlar) Allah'ın ahdini, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozarlar... (Bakara Suresi, 27)

Allah'a and içiyorlar ki (o inkar sözünü) söylemediler. Oysa andolsun, onlar inkar sözünü söylemişlerdir ve İslamlıklarından sonra inkara sapmışlardır ve erişemedikleri birşeye yeltenmişlerdir... (Tevbe Suresi, 74)

Mümin topluluğunun içinden çıkarlar

Doğrusu, uydurulmuş bir yalanla gelenler, sizin içinizden birlikte davranan bir topluluktur... (Nur Suresi, 11)

Münafık kendini mümin olarak tanıtmada konusunda oldukça yeteneklidir. Mümin gibi namaz kılarak, Allah'ı anarak kendini -bir süre de olsa- gizleyebilir. Kendini gizleyebilmesinin bir başka nedeni de, müminlerin hüsn-ü zanla, yani iyi gözle bakmaları, onları olumlu değerlendirmeleridir. Aralarına "ben müminim" diyerek gelen bir kişiye samimi mümin gözüyle bakmaları da, tamamen güzel ahlaklarından ve Allah'ı razı etme çabalarından kaynaklanmaktadır. Nitekim çoğunlukla, başından itibaren kişinin niyetinin çarpık olduğu farkedilse bile, "belki zamanla iman edip düzeler" düşüncesiyle müminlerin arasında bulunmasına izin verilir.

KARAKTERLERİ VE RUH HALLERİ

Fitneci karakterleri vardır

Kendilerine: 'Yeryüzünde fesat çıkarmayın' denildiğinde: 'Biz sadece ıslah edicileriz' derler. Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar bunlardır, ama şuurunda değildirler. (Bakara Suresi, 11-12)

Münafık hesap vereceği gerçeğinden sürekli tereddüt içinde olduğu için, aklını hayır için kullanmaz. Bütün uğraşları fesat üzerinedir. Daima bozgunculuk çıkarmak ve sıkıntı vermek ister.

Onlardan bir kısmı: 'Bana izin ver ve beni fitneye katma' der. Haberin olsun onlar fitnenin (ta) içine düşmüşlerdir... (Tevbe Suresi, 49)

Kuvveti ve onuru inkarcılarda ararlar

... 'Kuvvet ve onuru (izzeti)' onların yanında mı arıyorlar? Şüphesiz 'bütün kuvvet ve onur' Allah'ındır. (Nisa Suresi, 139)

Münafıkların bütün değer yargıları sapkın olduğu için, inkarcılara olan bakış açıları da tamamiyle bozuktur. Allah'a inanmayan, dinini uygulamayan ve uygulanmaması için mücadele eden bu insanlara karşı sevgi beslerler. Çünkü inkarcılardan bazı çıkarlar sağlayabilmektedirler ve bundan dolayı onların kıstaslarını önemli saymaktadırlar. Onlar tarafından yüceltilmek, onların değer yargılarına göre üstün konumda olmak, kendileri için en önemli ayrıcalıklardan biridir. Kuvvet ve onurun yalnızca Allah katında olduğunu kavrayamazlar. İnkarcıların kalabalık bir

topluluk olmaları, onları aldatır. Bu nedenle onları daha güçlü ve daha üstün sanırlar.

İnkarcıları dost edinirler

Onlardan çoğunun inkara sapanlarla dostluklar kurduklarını görürsün... (Maide Suresi, 80)

Münafıklar inkarcıları dost bilip, Allah'a inanan, hayatlarını O'nun rızası için çalışarak geçiren, son derece samimi ve temiz insanları düşman edinirler. Ayette "**Onlar müminleri bırakıp kafirleri dost edinirler...**" (Nisa Suresi, 139) denmektedir. Bunun nedeni, münafıkların inkarcılarla temelde aynı özellikleri taşıyor oluşlarıdır. Her iki grup da Allah'ı inkar ederek ahireti unutmakta ve çevrelerindeki insanları da bu doğrultuda yönlendirmeye çalışmaktadır. Daha doğrusu her iki grup da, daha önce açıkladığımız gibi 'şeytanın fırkası'dır ve ona hizmet etmektedirler.

Güvenilmez insanlardır

Bunlar, içlerinden anlaşma yaptığın kimselerdir ki, sonra her defasında ahidlerini bozarlar. Onlar sakinmazlar. (Enfal Suresi, 56)

Daha önce belirttiğimiz 'fitne' ve 'fesat' çıkarmaya olan düşkünlükleri de onların güvenilmezliklerini tasdiklemektedir. Herhangi bir zorluk, sıkıntı anında bu kişilerin sözlerine itimat ederek hareket etmek müminler için mümkün değildir. Aksine böyle dönemlerde müminlerin en çok dikkat etmesi gereken, içten içe sinsi bir faaliyet yürüten bu insanlardan müslümanları korumaktır. Güvenilmezlikleri genellikle zorluk anında ortaya çıkan münafıklar hakkında Allah'ın indirmiş olduğu ayetler, onların

gerçek karakterlerini müminlere haber vermekte ve onları dikkatli olmaya çağırmaktadır.

Yalan söylerler

Münafıklar ise **"... Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahidlik etmektedir"** (Tevbe Suresi, 107) ayetinin bildirdiği gibi sürekli yalan söylemektedirler. Yalan, samimiyetsizliklerinin açık bir belirtisidir. Ayrıca sürekli yalan söylemeleri kendi ruh halleri açısından çok doğaldır, çünkü kalplerinde hiç yaşamadıkları bir sistemin içerisinde hayatlarını sürdürmektedirler. Mümin gibi davranmak, içinde yaşadıkları topluluğa karşı durup dinlenmeksizin rol yapmalarına neden olmakta, 'bir mümin gibi' yaşadıklarını, doğru olmasa da kanıtlamaları gerekmektedir. Bu durum ise kendilerini, gerçekte hissetmedikleri, yani kalplerinde olmayan şeyleri, ağızları ile söylemelerine mecbur kılmaktadır.

... Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlardı... (Al-i İmran Suresi, 167)

Nitekim münafıkların en bilinen yalan örneği, mümin olmadıkları halde "müminim" demeleridir. Çıkarları uğruna kolayca yalan söylerler ve karşılıklarını aldatmaya çalışırlar. Yalanlarını söylerken de, Allah'ın adını zikrederek, O'nu şahit getirmeye kalkışırlar.

Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)

Münafıklık edenleri görmüyor musun ki, Kitap

Ehlinden inkar eden kardeşlerine derler ki: "Andolsun, eğer siz (yurtlarınızdan) çıkarılacak olursanız, mutlaka biz de sizinle birlikte çıkarız ve size karşı olan hiç kimseye, hiç bir zaman itaat etmeyiz. "Eğer size karşı savaşılırsa elbette size yardım ederiz." Oysa Allah, şahidlik etmektedir ki onlar, gerçekten yalancılardır. (Haşr Suresi, 11)

Birbirini tutmayan sözler söylerler

Siz, gerçekten birbirini tutmaz bir söz (çelişkili ve aykırı görüşler) içindesiniz. (Zariyat Suresi, 8)

Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi münafıkların sözleri çelişkilerle doludur. Zira sık sık yalan söyledikleri için sözleri çoğunlukla birbirini tutmaz. Müminlerinki gibi bir akla sahip olmadıkları ve yalnızca zekalarını kullanarak konuştukları için sözlerinin çelişki dolu olması çok normaldir. Çünkü Kuran'da 'akledemeyen' bir kavim olarak bahsedilen münafıklar, akılsız olmaları nedeniyle incelikleri kavrayamayan, olaylardaki detayları göremeyen bir yapıya sahiptirler. Üstelik akledemedikleri için 'birbirini tutmaz sözlerle' ne kadar küçük duruma düştüklerinin farkına da varamazlar. Oysa kendileri hariç herkes birbirini tutmayan konuşmalar yaptıklarının farkındadır.

Tevekkülsüzdürler

İmanın en önemli alametlerinden biri, kişinin Allah'a duyduğu güven ve teslimiyettir. Kuran'da "tevekkül" olarak adlandırılan bu özellik gerçekten iman edenlerle, gerçek anlamda iman etmeyenler arasındaki en belirgin farklardan biridir. Allah'a gerçekten iman eden kişi, karşısına çıkan her olayın, kendisi için mutlaka hayır olduğunu bilir ve tevekküllü davranır.

Münafık ise başına gelen olaylara karşı tevekküllü değildir. O herşeyin kendi aleyhinde gelişeceğine inanır. Her an başına bir kötülük gelebileceği endişesi içinde yaşar. Bunun ardındaki ana neden, Allah'tan uzak yaşamasının bir sonucu olarak, dünyaya ait korkulara ve kaygılara kapılmasıdır.

... Şayet korku gelecek olsa, ölümden dolayı üstüne baygınlık çökmüş kimseler gibi gözleri dönerek sana bakmakta olduklarını görürsün... (Ahzap Suresi, 19)

Hemen umutsuzluğa düşerler

Münafık, yaşamı içinde sürekli güzel gördüğü şeylerin kendisinin olmasını ve istediği herşeyin gerçekleşmesini arzu eder. Olaylar bu yönde geliştiği sürece de 'normal' davranır. Ancak elbette istediği şeyler her zaman gerçekleşmez ve bu durumda da açıkça bir nankörlük göstererek umutsuzlaşır. İşte Allah'a tam bir teslimiyetle iman etmeyenlerin ve kalplerinde hastalık bulunanların bu özelliğine aşağıdaki ayetle dikkat çekilmiştir:

İnsana bir nimet verdiğimizde sırt çevirir ve yan çizer; ona bir şer dokunduğu zaman da umutsuzluğa kapılır. (İsra Suresi, 83)

Kibirlidirler

Onlara: 'Gelin Allah'ın Resulü sizin için mağfiret (bağışlanma) dilesin' denildiği zaman başlarını yana çevirdiler. Sen, onların büyüklük taslamışlar olarak yüz çevirmekte olduklarını görürsün. (Münafıkun Suresi, 5)

Kibir şeytana uymanın, alçakgönüllü ve tevazulu olmak ise imanın getirdiği özelliklerdir. Münafık haksız yere

bir kibir ve büyüklenme içindedir.

Mümin, akıyla ve imanıyla herşeyin tek sahibinin Allah olduğunu, kendisinin Allah'a karşı acz ve fakr içinde olan bir 'kul' olduğunu anlamıştır ve bu nedenle de asla büyüklenmez. Ancak, iman, akıl ve kavrayış açısından zayıf olan münafık kendini beğenir ve eksikliklerini görmez.

... İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz (istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azap ile cezalandırılacaksınız. (Ahkaf Suresi, 20)

Kıskançtırlar

Yoksa onlar Allah'ın kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar?.. (Nisa Suresi, 54)

Münafıkların bir başka şeytani özellikleri de kıskanç olmalarıdır. Başkalarının sahip oldukları üstünlükleri kabullenemezler. İyi olan herşeye yalnızca kendilerinin layık olduğunu düşünür, bu nedenle, her türlü nimeti kıskanırlar. Kıskandıkları kişiler de genellikle müminlerdir. Müminlerin sahip oldukları akıl, heybet, zenginlik, şöhret hased ettikleri konuların başında gelir. Bu kıskançlık, içlerindeki kinin daha da artmasına da sebep olmakta, bu yüzden müminlerin inkara sapsmasını içten arzu etmektedirler.

Tartışmacı ve saldırganlıklar

... Hayır, onlar tartışmacı ve düşman bir kavimdir. (Zuhruf Suresi, 58)

İnkarcılar gibi tartışmacı olan münafıklar, güzel sözden anlayın insanlar değildirler. Onlar ancak kavgadan, tartışmadan zevk alırlar ve işlerini saldırganlıkla halledebileceklerini zannederler. Kuran'da, bu yönleri de şöyle haber verilmiştir:

Şunların hiçbirine itaat etme: Yemin edip duran, aşağılık, alabildiğine ayıplayıp kötöleyen, söz getirip götürten (gizlilik içinde söz ve haber taşıyan), hayrı engelleyip sürdüren, saldırgan, olabildiğince günahkar, zorba, saygısız, sonra da kulağı kesik... (Kalem Suresi, 10-13)

Ölçüyü taşıırlar ve sınır tanımazlar

Allah'tan korkan kişi, O'nun sınırlarını korumaya karşı derin bir hassasiyet içerisinde olur. O'na karşı en ufak bir kusurda bulunmak istemez. Münafıkların ise böyle bir titizliği yoktur. Ahiretten yana büyük bir şüphe içinde olduklarından ve hesap vereceklerini unuttuklarından dolayı rahatlıkla Allah'ın sınırlarını aşır, ölçüyü taşıırlar. Din gününü unutan kişilerin nasıl insanlar oldukları Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Ki onlar, din gününü yalanlıyorlar. Oysa onu, 'sınır tanımaz, saldırgan', günahkar olandan başkası yalanlamaz. (Mutaffifin Suresi, 11-12)

Bu özelliği gösteren münafıklar da, rahatça en dejene-re hayat şeklini benimseyecek yapıdadırlar. Kulluk ettikleri şeytan onları kolaylıkla yoldan çıkarıp, en uç noktalara doğru sürükleyebilir. Allah'ı için için inkar halinde olduklarından, Allah'ın azabı onlar için caydırıcı bir unsur olmaz. Haddi aşmada hiçbir sınırı olmayan bu insanların kurdukları düzen ise, kuşkusuz oldukça ürkütücüdür ve Allah'ın düzeni karşısında yok olmaya mahkumdur.

Nankördürler

Nankör olduklarının en büyük göstergesi, aralarında buldukları müddet içinde kendilerine hep iyi gözle bakan, yardımcı olmak için çaba gösteren, Allah'a imana da-

vet eden, ahirette sonsuz azaptan kurtulmaları için öğüt veren müminlere kin ve öfke duyarak onlara karşı cephe almalarıdır. İnkarcılarla birlik olup müminlere karşı tuzak kurmaya girişmeleri de, nankörlüklerinin açıkça fiiliyata dökülüştür. Ancak elbette bu yaptıkları onların yanına kar olarak kalmayacak, aksine sonsuz bir belanın içine gireceklerdir. Allah özellikle gece gündüz durmaksızın münafiklara öğüt veren, onları Allah'ın dinine davet eden elçiye karşı yapılan nankörlüğü kesinlikle affetmeyeceğini bildirmiştir:

Sen, onlar için ister bağışlanma dile, istersen dileme. Onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de, Allah onları kesinlikle bağışlamaz. Bu, gerçekten onların Allah'a ve elçisine (karşı) nankörlük etmeleri dolayısıyladır... (Tevbe Suresi, 80)

Çoklukla övünürler

(Mal, mülk ve servette) Çoklukla övünmek, sizi tutkuyla oyalayıp, kendinizden geçirdi. Öyle ki (bu), mezarı ziyaretinize (kabre gidişinize, ölümünüze) kadar sürdü. (Tekasür Suresi, 1-2)

Münafıkların övünç kaynakları, sahip oldukları dünyevi değerlerdir. Bu değerlerle (güzellik, maddi zenginlik) övünüp insanlara gösteriş yaparlar.

Nimet verilince şımarıp sevinirler

Kendilerini çok beğenen, her zaman en üstün ve en akıllı olduklarına inanan münafiklar, kendilerine nimet verildiğinde "nihayet değerlerinin anlaşıldığı" zannına kapılarak daha da şımarırlar. Örneğin, müminler onlara öğüt verdiği, hatalarını eleştirdiği zaman öfkelenen ve umutsuzluğa kapılan münafiklar, en ufak bir ilgi, saygı gördük-

lerinde birdenbire büyüklenmeye, karşılarındaki insana saygısız tavırlarda bulunmaya başlarlar. Veya taklidi olarak gösterdikleri güzel bir tavır sebebiyle takdir edilirlerse, aniden kendilerini herşeyden müstağni görmeye, karşılarındaki insanları ise küçük görmeye başladıkları hissedilir. Aynı ruh halleri maddi olarak ellerine geçen nimetler için de geçerlidir.

Derken kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında, onların üzerlerine herşeyin kapılarını açtık. Öyle ki kendilerine verilen şeylerle sevince kapılıp şımarınca, onları apansız yakalayiverdik. Artık onlar umutları suya düşenler oldular. (Enam Suresi, 44)

Nimetleri üstünlük konusu edinirler

Münafıkların nimetleri üstünlük konusu edindiklerine Kuran'da tarif edilmiş klasik bir inkarcı olan Karun örneğinde rastlıyoruz. Allah'ın deneme için çok bol servet verdiği Karun, elindeki nimetlerden dolayı şımararak, bunları kavmine karşı üstünlük konusu edinmiştir. Servetini hakettiğini düşünmekte, bunların Allah'tan gelen büyük nimetler olduğunu hesaba katmamaktadır. Bu, elbette Allah'ı takdir edememesi ve kendi acizliğinin farkında olmamasından kaynaklanmaktadır. Karun'un durumu, aynı mantığa sahip münafıklar için Kuran'da verilmiş önemli bir örnektir.

Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlıktı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarları, birlikte (taşımaya) davranan güçlü bir topluluğa ağır geliyordu. Hani kavmi ona demişti ki: 'şımararak sevinme, çünkü Allah şımararak sevince kapılanları sevmez. (Kasas Suresi, 78)

Korkak karakterlidirler

Gerçekten sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değildir. Ancak onlar ödleri kopan bir topluluktur. (Tevbe Suresi, 56)

Garip, şeytani bir mantığı üzerlerinde taşıyan münafıklar aslında hiç de dışarı yansıtmaya çalıştıkları gibi cesur bir karaktere sahip değildirler. Savaş ve zorluk anları, bu hastalıklarının ortaya çıkması açısından önemli zamanlardır. Örneğin, Peygamberimiz (sav) döneminde savaşa çağırıldıklarında mutlaka bu çağrıya icabet edeceklerine dair sözler veren münafıklar, savaş çıkar çıkmaz insanlara karşı duydukları şiddetli korku sebebiyle arkalarını dönüp kaçmışlardır. Bu da korkak karakterli olduklarının delildir:

Fiziken ve ruhen pistirler

Onlara geri döndüğünüzde kendilerinden vazgeçmeniz için Allah'a and içecekler. Artık siz onlara sırt çevirin. Onlar gerçekten pistirler. Kazanmakta olduklarının bir cezası olarak, barınma yerleri cehennemdir. (Tevbe Suresi, 95)

Yukarıdaki ayette de belirtildiği gibi, bu kişilerin fizik anlamda da temiz bir yapıya sahip oldukları söylenemez. Nitekim ruh ve fizik güzellik, birlikte gelişen iki kavramdır. Kalbinde kötülük olanın elbette ki yaşantısı da pis olacaktır. Ayrıca Allah, kalplerindeki hastalık sebebiyle pisliklerini arttırdığını da ayetleriyle bildirmiştir:

Kalplerinde hastalık olanların ise, iğrençliklerine iğrençlik (murdarlık) ekleyip arttırmış ve onlar kafir kimseler olarak ölmüşlerdir. (Tevbe Suresi, 125)

Cimridirler, cimriliği emrederler

Münafık erkekler ve münafık kadınlar, bazısı bazısından; kötülüğü emrederler, iyilikten alıko-yarlar, ellerini sımsıkı tutarlar... (Tevbe Suresi, 67)

Münafıklar infak etmeye asla yanaşmazlar. Zira bütün çabaları maddi imkanlarını arttırmak olduğu için, infak ettikleri takdirde büyük bir kayba uğrayacaklarına inanırlar. Onların amacı zaten mümin topluluğunu dağıtmak, onları birbirlerinden ayırarak dinin yaşanmasına engel olmaktır. Böylelikle kendileri de hiçbir vicdani sıkıntıya girmeden, hiçbir zorlukla karşılaşmadan cahiliye toplumunun bir bireyi olarak yaşayabilecek, dinden uzaklaşabileceklerdir. Bu yüzden de ne kendileri maddi veya manevi mümin topluluğuna fayda sağlamak isterler ne de müminlerin birbirlerine fayda vermesini kabul edebilirler. Onlar hem kendileri cimrilik yaparlar hem de etraflarına cimriliği emrederler.

Onlar ki: "Allah ve Resülü yanında bulunanlara hiç bir infak (harcama)da bulunmayın, sonunda dağılıp gitsinler" derler. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Ancak münafıklar kavramıyorlar. (Münafikun Suresi, 7)

Kendilerinin hoşlanmadıkları şeyleri infak ederler

... Kendinizin göz yummadan alamayacağınız bayağı şeyleri vermeye kalkışmayın ve bilin ki, şüphesiz Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, övülmeye layık olandır. (Bakara Suresi, 267)

Münafıklar infakta bulunsalar da, infakta buldukları

şeyler ancak hoşlanmadıkları şeylerden ibaret olur. Bu aynı zamanda cahiliye dininin bir kuralıdır da... Aynı kuralı devam ettiren ve sadece müminlere gösteriş yapmak amacıyla zaten işlerine yaramayan şeyleri infak eden münafıklardan, harcadıkları şeyler de hiçbir şekilde kabul edilmez. Allah Kuran'da bunun nedenini şöyle açıklamaktadır:

İnfak ettiklerinin kendilerinden kabulünü engelleyen şey, Allah'ı ve elçisini tanımamaları, namaza ancak isteksizce gelmeleri ve hoşlarına gitmiyorken infak etmeleridir. (Tevbe Suresi, 54)

Keskin dillidirler

... **Korku gidince hayra karşı oldukça düşkünlük göstererek, sizi keskin dilleriyle (eleştirip inciterek) karşılarlar. İşte onlar iman etmemişlerdir; böylece Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu Allah'a göre pek kolaydır.** (Ahzap Suresi, 19)

Korkak ve zayıf yapılarına rağmen keskin dilleriyle müminlere saldırmaya, onları sözleriyle incitmeye çalışırlar. Bunu yapmaya cesaret buldukları ortam ise, ilginçtir ki, güvenliğe kavuştukları, herhangi bir tehlike durumunun sözkonusu olmadığı bir ortamdır. Ayette belirtilen 'korku gidince' ifadesi bu durumu açıklamaktadır.

Şüphe içindedirler:

...**Çünkü onlar kuşku verici bir tereddüt içinde idiler...** (Sebe Suresi, 54)

Münafıklar kalplerinde sürekli bir şüphe duyarlar. Bu şüphe, Kuran'ın hükümleri, elçi, ahiret gibi dinin temel konularına yöneliktir.

Onların kalpleri parçalanmadıkça, kurdukları bina kalplerinde bir şüphe olarak sürüp-gidecektir... (Tevbe Suresi, 110)

İnsanlara karşı da güvensizdirler. Herkesten şüphelenir, her an birilerinin kendilerine bir oyun oynayacağından, onları küçük düşüreceğinden korkarlar. Öyle ki Allah bir ayette onlar için '**... her çağrışı kendileri aleyhinde sanırlar.**' (Münafikun Suresi, 4) demektedir. Bu derece endişeli bir yapılarının olması, Allah'a güvenmemeleri, O'nu dost edinmemeleri dolayısıyladır.

Zalimdirler

... Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar zalim olanlardır. (Maide Suresi, 45)

Cahiliye toplumu içinde hakim olan zulmü dağıtmak ve iyiliği geçerli kılmak için çaba gösteren müminlere karşı mücadeleye girişmek, üstelik bunu içlerine kadar girerek, onların aralarında yapmaya kalkışmak, münafıkların ne kadar zalim bir ruha sahip olduklarını açıkça ortaya koymaktadır.

Dış görünüşleri aldatıcıdır

Sen onları gördüğün zaman cüsseli yapıları beğenini kazanmaktadır. Konuştukları zaman da onları dinlersin. (Oysa) Sanki onlar (sütun gibi) dayandırılmış ahşap-kütük gibidirler... (Münafikun Suresi, 4)

Örneğin bir münafık zengin ya da görünüm olarak güzel olabilir. O, bunu kendi için bir kazanç olarak görüyor olsa da aslında bu onun için bir imtihan sebebidir. Malına, mülküne ya da güzelliğine aldanan münafık herşeyin yolunda gittiğini zannetmekte ve yaptığı fesada rahatça devam etmektedir. Oysa o farkında değilken yaptığı herşeyin hesabı tutulmaktadır ve bütün kötülükleri cehennemde karşısına azap olarak çıkacaktır.

Yaratılmışların en aşağılık olanlarıdır

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar... (Araf Suresi, 179)

Allah'ın varlığını bildikleri, Kuran'ın emir ve tavsiyelerini öğrendikleri, elçiyi ve müminleri tanıdıkları halde, bütün bunlardan yüz çevirdikleri ve imanlarından sonra inkara saptıkları için Allah onları ayetteki şekilde tanımlamaktadır. İmana davet edildikleri halde iman etmedikleri ve Allah'tan gereği gibi korkmadıkları için, Allah onları hayvanlardan daha aşağılık bir karakterde yaratmıştır ve inananlara da onların bu durumunu haber vermiştir.

Düşünmezler

Cahiliye dininin en bilinen yönüdür düşünmemek... Düşünmemek yoluyla mutlu olduklarına, sağlıklı kalabildiklerine kendilerini inandırmışlardır bir kere. Düşünürlerse, bunun onlara zarar getireceğini zannederler. Veya kimi zaman da bir şey düşünmeleri gerektiğinin bilincinde bile değildirler.

Düşünmedikleri konular ölüm, ölümden sonraki hesap günü ve ahirettir. Hiçbiri ölümden sonra diriltileceğini ve dünyadayken yaptıklarının hesabını vereceğini, sonsuz hayatı, cennet ve cehennemi düşünmez, daha doğrusu düşünmek istemez. Hatta çoğu zaman böyle bir olaya ihtimal de vermez.

Akletmezler

Akıl çok farklı bir kavramdır; birtakım özellikler sonucu ortaya çıkmaktadır. Allah Kuran'da aklın sırlarını bildirmiş, insanları bu sırlara vakıf olmaya teşvik etmiştir. Bu

sırlardan bazıları Allah'a kayıtsız şartsız iman edilmesi, O'na tam bir güven ve teslimiyet duyulması, O'ndan başka hiçbir ilah ve yardımcı aranmaması, O'na karşı saygı dolu bir korku duyulması, O'nun bir an bile unutulmamasıdır. Bütün bunları kavrayan ve gerçek akla ulaşan insanlar yalnızca müminlerdir. Münafıklar dahil tüm inkar edenler, Kuran'da 'akletmeyen' insanlar olarak anılmaktadırlar:

Bu şüphesiz onların, akletmeyen bir kavim olmaları dolayısıyla böyledir. (Haşr Suresi, 14)

Kavrayamazlar

Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlarıdır. (Bakara Suresi, 7)

... Onların kalpleri mühürlenmiştir. Bundan dolayı kavrayıp-anlamazlar. (Tevbe Suresi, 87)

Bir insan için olabilecek en büyük kayıplardan biri, akınlı ve kavrama kabiliyetini yitirmesidir. Münafıklar sahtekarlıkları ile doğru orantılı olarak bütün akıl ve kavrayış güçlerini kaybetmişlerdir. Güçlerini kötülük ve isyan yönünde kullandıkları için, kendilerini yakından ilgilendiren en belirgin olayları bile kavrayamazlar. Buna en güzel örneklerden biri, ölümü kavrayamamalarıdır. İnsanın ölümlü bir varlık olduğu ve kendilerinin de eninde sonunda bir gün öleceği çok açık bir gerçek iken onlar, hala dünyadan kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Bu halleri, kavrayamadıklarının ve akıl erdiremediklerinin en açık örneğidir.

Yüzlerinden ve konuşmalarından tanınırlar

Eğer biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun,

sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırırsın...
(Muhammed Suresi, 30)

Açıkça görülüyor ki, münafıklar -Allah'ın dilemesiyle- elçi tarafından tanınabilmektedirler. Münafıkları ele veren ana özellikleri dengeli bir ruha sahip olmamaları ve bunun yanısıra yüzlerinin müminlerinki gibi aydınlık, konuşmalarının da yine müminler gibi şuurlu ve tutarlı olmamasıdır. Yüzleri ayetlerde bildirildiği şekilde zillet içindedir, konuşmaları ise kalplerindeki şüpheyi ve karanlığı dışarı vurmaktadır:

Hiç şüphesiz Allah'a ve Resülü'ne karşı (onların koydukları sınırları tanımayıp kendileri sınır koymaya kalkışmakla) başkaldıranlar; işte onlar, en çok zillete düşenler arasında olanlardır. (Mücadele Suresi, 20)

Mutsuzdurlar

Münafıklar yaptıkları kötülükler karşısında her ne kadar bir kazanç elde etmeyi umud etseler de sıkıntı ve üzüntüden başka birşey bulamazlar. Elleri geçen en büyük fırsatı geri çevirmişler, bu yüzden Allah'ın gazabını kazanmışlardır. Kötülükleri yapıp ettikten sonra hala mutlu olmayı bekleseler de, hayatları boyunca ve en önemlisi ahirette mutsuzluk, bereketsizlik, sıkıntı ve hüsrana peşlerini bırakmayacaktır. Allah yaptıklarına karşılık verdiği cezayı şöyle bildirmiştir:

Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar. (Tevbe Suresi, 82)

GERÇEK BİR İMANA SAHİP DEĞİLDİRLER

Allah hakkında zanlara kapılırlar

Hani onlar, size hem üstünüzden, hem alt tarafınızdan gelmişlerdi; gözler kaymış, yürekler hancereye gelip dayanmıştı ve siz Allah hakkında (birtakım) zanlarda bulunuyordunuz. İşte orada, iman edenler, sınanmış ve şiddetli bir sarsıntıyla sarsıntıya uğratılmışlardı. Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: " Allah ve Resülü, bize boş bir aldaniştan başka bir şey vadetmedi" diyorlardı. (Ahzab Suresi, 10-12)

Görüldüğü gibi münafıklar bir zorlukla karşılaştıkları anda çok güçlü olduğunu iddia ettikleri imanlarını kaybetmiş ve Allah'ın büyüklüğünü, gücünü unutmuşlardır. Bu da imanlarında hiçbir zaman samimi olmadıklarını ve gerçek anlamda kamil bir imana sahip olmadıklarını açıkça göstermektedir. Zira Allah'a gönülden iman eden bir insanın, nasıl bir ortamda bulunursa bulunsun, hangi zorlukla karşılaşır karşılaşırsa Allah'ın gücünü unutmaması, mutsuzluğa kapılması, zanlarda bulunması gibi bir durum söz konusu olmaz.

Allah'ı çok az anarlar

Münafıklar, kalplerinde böyle bir imanı yaşamadıkları için gerektiği kadar Allah'ın zikrini de yapamazlar. Çünkü Allah'ı anarken, gerçekte inanmadıkları hatta uygulamakla yükümlü olup uygulamadıkları pekçok şeyi zikretmiş ola-

caklardır. Bu da belki bir parça vicdanlarını sıkacağı için, içlerinden gelmeyecektir. Eğer taklidi olarak müminler gibi içten zikretmeye çalışırlarsa da kendilerini ele verecek ve dinleyenlerin kalbinde samimi bir etki yaratamayacaklardır. Dolayısıyla müminlerin arasında buldukları dönem içinde, Allah'ı çok az ve yüzeysel anmalarıyla dikkati çekerler. Nitekim Allah münafıkların içindeki hastalığı ele veren bu çok önemli alameti ayetleriyle bildirmiştir:

... İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur... (Mücadele Suresi, 19)

Allah'a şirk koşarlar

Allah'tan bağımsız bir takım güçlerin olduğuna, örneğin yaratmada, kainatın yönetiminde, hüküm vermede söz sahibi olabileceklerine inanan kişi 'şirk' koşmuş olur. Münafıkların da en önemli özelliklerinden birisi şirk koşmalarıdır. İnsanların Allah'tan bağımsız olduğuna inanan münafıklar, ne kadar inkar etseler de aslında açıkça şirk koşmaktadırlar. Bu hastalıklarını ortaya çıkaran da, Allah'ın bir ve tek olarak anılmasından hoşlanmamalarıdır. Allah'ı gereği gibi yücelterek de anmayı başaramazlar. Bu da onları ele veren ve Kuran'da dikkat çekilmiş özelliklerinden biridir:

Ve onların kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamlarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kuran'da sadece Rabbini 'bir ve tek' (ilah olarak) andığın zaman nefretle kaçır vaziyette gerisin geriye giderler. (İsra Suresi, 46)

Sadece Allah anıldığı zaman ahirete inanmayan-

ların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar. (Zümer Suresi, 45)

Allah'tan değil insanlardan korkarlar

Allah'a samimi olarak iman eden bir kişi O'na karşı yalnız sevgi değil aynı zamanda saygı dolu bir korku da duyar. Yani Allah'ı en çok seven kişi, Allah'tan en çok korkan kişidir aynı zamanda. Zira Allah'ı sevmek konunun başından beri üzerinde durduğumuz gibi O'nu 'tüm güzel isimleriyle', sonsuz gücüyle ve gerektiğinde adaletini tecelli ettirerek vereceği azapla tanımayı gerektirir. Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edemedikleri, O'nun her yaptıklarına şahit olduğunu kavrayamadıkları için de O'ndan korkmazlar. Eğer bir kişi 'Ben Allah'ı seviyorum ama O'ndan korkmuyorum' diye ortaya çıkarsa veya fiili olarak böyle düşündüğünü hissettirecek eylemlerde bulunursa, o kişi tam anlamıyla samimiysiz demektir.

Nitekim münafıkların yaşamlarına baktığımızda bu ruh halinin tüm tavırlarına hakim olduğunu görürüz. Münafık 'Allah'tan korktuğunu' iddia ediyordur ancak fiiliyatına baktığımızda elçiye ve müminlere zarar vermeye çalıştığını, onların aleyhinde faaliyetler yürüttüğünü ve onlar hakkında kendince iftiralarda bulunduğunu görürüz. Buradan da ortaya çıkan, bu kişinin Allah'tan gerçekten korkmadığıdır. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi, kendi kafasından bir din anlayışı çıkaran ve bu çarpık dinin kurallarına göre yaşamayı kendine amaç edinen münafığın korkusu, insanların rızalarını kazanamamaktan yanadır. Nitekim o, insanların herbirinin bağımsız birer güç olduğuna inanmaktadır. Hepsinin ayrı ayrı rızasını ve beğenisini kazan-

mak zorunda hisseder kendini...

Kendilerine: 'Elinizi (savaştan) çekin, namazı kılin, zekatı verin' denenleri görmedin mi? Oysa savaş üzerlerine yazıldığında, onlardan bir grup, insanlardan Allah'tan korkar gibi -hatta daha da şiddetli bir korkuyla- korkuya kapılıyorlar ve: "Rabbimiz, ne diye savaşı üzerimize yazdın, bizi yakın bir zamana ertelemeli değil miydin?" dediler. De ki: "Dünyanın metaı azdır, ahiret ise muttakiler için daha hayırlıdır ve siz bir hurma çekirdeğindeki ipince bir iplik kadar bile haksızlığa uğratılmayacaksınız. (Nisa Suresi, 77)

Allah'ın dinine ihanet halindedirler

Sözlerini bozmaları nedeniyle, onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar, kelimeleri konuldukları yerlerden saptırırlar. (Sık sık) Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp) pay almayı unuttular. İçlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun... (Maide Suresi, 13)

Kendisinin 'sahtekar' olduğunu bilen, Allah'ı, elçisini ve müminleri aldatmaya yönelik bir hareket içinde olan münafık sürekli olarak 'ihanet' ruhuyla yaşar. Her ihaneti, arkasından bir başkasını da getirir, çünkü münafık kendi haliğinin farkındadır. Müminlerden kendini gizlese bile kendi kendisinden gizlenemez. Ve kendi günahına bizzat kendisi şahit olduğu için de azgınlığı giderek artar. Önce Allah'ın elçisi hakkında kötü bir söz söyler, bundan kendince bir hoşnutluk duyar. Daha sonra elçiye bir iftirada bulunur, bu da hoşuna gider. Çünkü gerçek dostu olan şeytanın yolunda ilerliyordur. Sonra elçiye bir tuzak kurar... Suçu katlanarak artmaktadır. Fakat bu arada, Allah'a, elçi-

sine ve müminlere karşı giriştiği ihanetin ona hiçbir şey kazandırmayacağından, aksine onu cehenneme sürükleyeceğinden haberdar değildir. Buna dayanarak rahatlıkla hainlikte bulunur. Oysa dünyada karşılaşacağı belalar yanında, onu cehennemde de acı bir azap beklemektedir.

Delil olmadan Allah hakkında tartışılar

İnsanlardan kimi, hiçbir bilgisi, yol gösterici ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır durur. (Hac Suresi, 8)

En büyük idealleri insanları Allah'tan, O'nun dininden uzaklaştırmak, yeryüzünde dinin yaşanmasına engel olmaktır. Bu yüzden de insanların kafalarını karıştıracak, Allah hakkında zanlarda bulunacak ve insanları da bu zanlara yönlendirecek şekilde Allah hakkında tartışılar. Sürekli olarak fitne çıkarmaya meyyal bir yapıları olduğu için, insanların Allah'a olan saygılarını, korkularını yoketmeye yönelik bir faaliyet içinde bulunurlar. Ve bu faaliyetlerini de sinsice sürdürürler. Şeytanın izlediğine benzer bir yöntem izleyerek kişilerin bilinçaltına hitap etmeye, akıllarını karıştırmaya yönelik konuşmalar yaparlar.

Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla gururla salınıp-kasılarak (bunu yapar); dünyada onun için aşağılanma vardır; kıyamet günü de yakıcı azabı ona tattıracağız. (Hac Suresi, 9)

Allah'ın beğenmediği ahlak modelini güzel görürler

Münafıkların şu ana kadar bahsettiğimiz tüm özelliklerinden anladığımız gibi, Allah'ın beğenmediği her türlü tavır üzerlerinde taşırlar. Fakat içinde buldukları durumun vehametinden habersiz olarak, bir de Allah'ın seçip

beğendiği din olan İslam ve onun hükümleri hakkında olumsuz ve sapkın düşünceler öne sürerler. Kendi bozuk mantıklarıyla da kendi düşüncelerini güzel, hak olanı ise çirkin görürler. Bu durumlarına "Andolsun size hakkı getirdik, fakat sizin bir çoğunuz hakkı çirkin görüp tiksinenlerdiniz" (Zuhruf Suresi, 78) ayeti ile dikkat çekilmiştir. Allah'ın tüm emirlerini gözardı eden bir kişinin burada yapıp ettikleri boşa çıkacaktır ve Allah bunu bize ayetleriyle bildirmiştir:

İşte böyle; çünkü gerçekten onlar Allah'ı gazaplandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 28)

Münafık ayetlere karşı teslimiyetli değildir. Nefsinin zorlandığı yerlerde ayetlere karşı tamamen duyarsız kalır. Ayrıca o ibadetlerin sadece "şekli" olanlarını uygulamaktadır. Oysa şekli ibadetlerin yanında, uygulaması gereken daha pek çok ibadet vardır; Allah'a ve elçisine tam bir teslimiyetle teslim olmak, elçinin hükmüne kalben rıza göstermek gibi... Bunların yanısıra, güzel ahlaka dair Allah'ın emirlerini de "nefsine ters geldiği için" görmezlikten gelmektedir; nefsini savunmak, insanları küçümsemek, kendini üstün görmek gibi ...

Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, O'nun ayetleri okunduğunda imanlarını arttırır ve yalnızca Rablerine tevekkül ederler. (Enfal Suresi, 2)

KURAN-I KERİM'E KARŞI TAVIRLARI

Münafıkların Kuran'a karşı tavırları ise son derece ri-yakarcadır. Kuran'ın içindeki ayetlerin bir kısmına uyup, bir kısmına uymazlar. Kıstasları nefisleridir. Mallardan in-fak etme ya da kardeşinin nefsinin kendi nefsinden üstün görme gibi kendilerine ağır gelen hükümlerden rahatça yüz çevirirler. Farz olan birçok hükmün uygulamasında gevşek davranırlar, bazılarını ise kimse görmüyorsa hiç yerine getirmezler.

Kuran'ı açıkça inkar etmezler

Münafıklarda tecelli eden 'şeytani mantık', kendini is-tinasız her konuda gösterir. Kuran'a karşı bakış açılarında da bu mantık işlemeye devam eder: Kuran'ı tam anlamıyla inkar etmezler, fakat ona gerçek anlamda bir inançları da yoktur. Bu da oldukça garip bir davranıştır, zira akıl ve vicdan sahibi her insan Allah'ın kitabına uyması gerektiğini bilir. Ayetlerin bazısını uygulayıp bazısına uymakta gevşek davranmak, hiç kuşkusuz şaşkınlıkla karşılanacak bir tutumdur. Vicdani muhakemeleri onlara Kuran'ı uygulamaları gerektiğini söylerken, nefisleri Kuran'a karşı büyüklenmeyi daha cazip hale getirir. Ayetleri 'çok iyi' bildikleri halde, inanmamak için bahaneler öne sürmeleri nefislerine uymalarının bir sonucudur. Nitekim nasıl bir büyüklenme ile inkar ettikleri Kuran'da bildirilmiştir:

Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak.
(Neml Suresi, 14)

Münafıkların Kuran'ı açıkça inkar etmemelerinin, bilakis ona inanıyor gözükmelerinin pek çok belirtisi vardır. Örneğin namaz kılmaları, inananlarla birarada olmaları, infak etmeleri, oruç tutmaları bunların bazılarıdır. Kuran'ı tamamen inkar etselerdi, bu ibadetlerin hiçbirini uygulamazlar ve inkarcıların yaptıkları gibi, bu konudaki düşüncelerini açıkça belli ederlerdi. Ancak burada gözardı edilmemesi gereken önemli bir gerçek de şudur ki, münafıklar Kuran'ı inkar etmeseler de, ibadetleri uyguluyor gözükseler de kalplerindeki asıl niyet çok farklıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi onların imanları kalplerinde değil, sadece dillerindedir.

Kuran'ı Çarpık Yorumlarlar

Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkemdir; diğerleri ise müteşabihdir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimizin katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

Münafıklar Allah'ın ayetleri ile ilgili hiç olmayacak yorumlar yaparlar ve bu sayede insanları kandırmayı, Allah hakkında yanılığa düşürmeyi planlarlar. Nitekim Allah ayetlerini indirirken, bazılarının inkarcılar tarafından kavranamayacağını ve bir fitne unsuru olarak kullanılacağını müminlere önceden bildirmiştir. Dolayısıyla münafıkların yaptıkları yanlış yorumların müminler üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

ALLAH'IN DİNİNE BAKIŞ AÇILARI

Münafıklar garip bir mantığa sahiptirler. Kuran'ı bilip öğrenmiş olmalarına rağmen, dine ve ahirete bakış açılarını Kuran mantığının tamamen tersidir. Din onlar için hiçbir zaman birinci plandaki konu değildir. Bu gerçekten de ilginç bir durumdur. Çünkü münafıklar dinsizlerden de farklıdır; dine karşı dinsizler gibi kayıtsızdırlar, ancak buna rağmen dinden ve müminlerden de bir türlü uzak duramazlar. Bu ilginç türün mensupları Kuran'da **"Arada bocalayıp dururlar. Ne onlarla, ne bunlarla"** şeklinde tanımlanmışlardır. (Nisa Suresi, 143)

Dine karşı gevşektirler, ibadetleri gösteriş için yaparlar.

İman edenlerle karşılaştıkları zaman: "İman ettik" derler. Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: "şüphesiz, sizinle beraberiz. Biz (onlarla) yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

Dine karşı gevşek olmalarına dair pek çok alamet vardır. Takvanın önemli bir ölçüsü olan Allah'ın çokça anılması, uzaklaştıkları temel konulardan biridir. Münafıklar, Allah'ı çok az anarlar. Bu da onların imanda ve dini yaşamada ne derece gevşek olduklarını gösteren önemli bir delildir. Yine Kuran ayetlerinden onların namaza karşı isteksizlikleri, infakı bir gösteriş aracı olarak kullandıklarını anlamaktayız. Sadece müminlere karşı gösteriş olsun diye yaptıkları bu ibadetlere yalnız kaldıklarında yavaşlıyor olmaları da bir sürpriz değildir. Doğrusu sadece kendi çıkarları ve insanlara gösterişleri söz konusu olduğunda yaptık-

ları ibadetleri, tek başına kaldıklarında uygulamaları beklemez. Bu, kendilerinde hakim olan mantığa uymamakta, din konusundaki görüşleri ile tezat teşkil etmektedir.

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadır. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Ve onlar, mallarını insanlara gösteriş olsun diye infak ederler, Allah'a ve ahiret gününe de inanmazlar. Şeytan, kime arkadaş olursa, artık ne kötü bir arkadaşdır o. (Nisa Suresi, 38)

Münafıklar ibadette isteksizdirler. Kararlı oldukları yegane konu, insanların rızasını kazanmaktır. İnsanların beğenisi, övgüsü, hoşnutluğu onlar için dünyada görebilecekleri en büyük karşılıktır. Yaptıklarının hepsini, bu övgüyü kazanmak için yapmaktadırlar. Dolayısıyla, müminlerle birlikte oldukları süre boyunca yapıp ettikleri bir aldaniştan ibarettir. Kendi yanlışlarının farkında değildirler, dahası Allah'ı, elçisini ve onun yanındaki müminleri de aldattıklarını zannederler. Hareketlerinde ihlası hiç yakalayamadıkları için de ahiretteki mükafattan yoksun bırakılırlar.

Hakkı savunmazlar

Münafıklar müminlerle birlikte oldukları süre içinde, kendilerini belli etmemek için müminleri taklit ederek rol yaparlar. Onların yaptıkları ibadetlerin bir taklidini yapmaya çalışırlar, fakat nefislerine ağır gelenlere asla yanaşmazlar. Örneğin, insanları güzel ahlaka çağırmak ve hakkı tavsiye etmek, nefislerine çok ağır gelen bir iştir. Bunun nedeni, kendilerinin uygulamadıkları bu sistemi, başkalarının da uygulamasını istememeleridir. Bu nedenle hakkı sa-

vunmaktan dikkatle kaçınırlar.

Ayrıca Allah'ın Kuran'da önemli bir ibadet olarak dikkat çektiği 'tebliğ' asla yaşanamayacakları, yerine getiremeyecekleri bir fiildir. "İyiliği tavsiye edip, kötülüğü önlemeye çalışmak", Kuran ile hatırlatmalar yapmak, münafıkların uygulayamayacakları ibadetlerdendir. Zira asıl gayeleri insanların beğenisini kazanmak olduğu için hiç kimseyle ters düşmek istemezler ve gördükleri yanlışlıklara müdahale etmezler.

Mücadeleden geri kalmak için bahaneler öne sürerler

Münafıkların müminlerin arasında buldukları süre içinde en temel hedeflerinin kendi menfaatleri olduğundan bahsetmiştik. Kendi menfaatleri ile en fazla çatışan konu da kuşkusuz, Kuran'da müminler üzerine farz olarak yazılmış olan mücadele zamanlarıdır. Menfaat amacı doğrultusunda kendisine bir fayda getirmeyeceğini düşündüğü ve kalben inanmadığı bir amaç uğruna mücadele etmenin bir mantığı yoktur. Üstelik kavrayamama özelliklerinin bir sonucu olarak bu mücadeleyi, uğruna canının, malının verileceği, ancak karşılığının ahirette alınacağı bir kazanç olarak düşünmezler. Allah için fedakarlıkta bulunma, zorluklara katlanma gibi üstün ahlaki vasıfları kavrayamazlar. Peygamberimiz (sav) döneminde savaş emri gelir gelmez kaçmaya başlayan münafıklar, suçlarını örtbas edebilmek için çeşitli yalan ve bahanelere başvurmuşlardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

... Onlara: 'Gelin Allah'ın yolunda savaşın ya da savunma yapın' denildiğinde, 'Biz savaşmayı bilseydik elbette sizi izlerdik' dediler... (Al-i İmran Suresi, 167)

Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)

Allah'ın elçisine muhalif olarak (savaştan) geri kalanlar oturup-kalmalarına sevindiler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmeyi çirkin görerek: "Bu sıcakta (savaşa) çıkmayın" dediler. De ki: "Cehennem ateşinin sıcaklığı daha şiddetlidir." Bir kavrayıp-anlasalardı. (Tevbe Suresi, 81)

"Allah'a iman edin, O'nun elçisi ile cihada çıkın" diye bir sûre indirildiği zaman onlardan servet sahibi olanlar, senden izin isteyip: "Bizi bırakıver, oturanlarla birlikte olalım" dediler. (Tevbe Suresi, 86)

Onlardan bir grup da hani şöyle demişti: "Ey Yesrib (Medine) halkı, artık sizin için (burada) kalacak yer yok, şu halde dönün." Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı. (Ahzab Suresi, 13)

Mücadele zamanında ortaya koyulan bu tavır, münafik mantığının önemli bir delilidir. O güne kadar taklidini yaptığı mümin rolünü terkedip, gerçek karakterini ortaya çıkarır. Ancak elbette mücadele döneminden önce de kendilerini ele veren bazı deliller vardır. Mücadeleye yönelik bir hazırlıklarının olmaması da bu özelliklerinin önemli bir delilidir. Böyle bir amaçları olmadığı için bu yönde bir hazırlık yapmayı gerekli görmezler. Bu durum, aynı zamanda, onların planlı hareketlerinin de bir delilidir.

Gerçek Őu ki, münafıklar
(sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar.
Oysa O, onları aldatandır.
Namaza kalktıkları zaman,
isteksizce kalkarlar.
İnsanlara gösteri yaparlar
ve Allah'ı ancak çok az anarlar.
(Nisa Suresi, 142)

MÜMİNLERE BAKIŞ AÇILARI

Münafıklar, Allah'ın dinine savaş açmış olan insanlardır. Allah'ın elçisine karşı gelir, ayetleri dinlemeye katlanamazlar. Dolayısıyla, müminlere karşı bir yakınlık duymaları da beklenemez. Karşı oldukları dinin gereklerinin bir topluluk tarafından uygulanması, bu topluluğun Allah'ın ayetlerini okuyor ve uyguluyor olmaları, onlara karşı kin ve nefret duymaları için yeterli sebeplerdir.

Münafıklar kendilerini elbette gizleyeceklerdir. Gizleyebilmek için de müminler arasında rol yapacak, kalplerine rağmen, mümin olduklarını söyleyeceklerdir. Bu nedenle, kalplerinde müminlere karşı beliren öfkeyi, kapsamlı bir şekilde anlayabilmek ilk bakışta mümkün olmayabilir. Ancak bu öfkenin birtakım alametleri kuşkusuz ortaya çıkacaktır. Bu alametler bizlere Kuran ayetleri ile haber verilmektedir.

Müminlere kalplerinde bir kin ve öfke duyarlar

Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışarı vurmuştur, sinelerinin dışarı vurdukları ise, daha büyüktür... (Al-i İmran Suresi, 118)

Müminlerin Kuran'a olan titiz bağlılıkları, Kuran'dan aldıkları güzel ahlakları önemli bir sevgi ve saygı unsuru olmasına rağmen, münafıklar için bunun tam tersi gerçekleşir. Güzel ahlaka dair herşey, kin ve nefretlerini daha da arttırır. Çünkü din konusunda da, ahlak konusunda da bir dejenerasyon beklentileri vardır. Dinin güzel gördüğü şeylerden uzaklaşmak ve bunun tam tersini uy-

gulamak isterler. Allah'ın anılması, ayetlerin hatırlatılması, müminlerin güçlenmesi ve güzelleşmesi, karşı oldukları bu sistemin gün geçtikçe gelişmesi anlamına geldiğinden, kalplerindeki öfkeyi arttırmaktadır.

Asıl hedefleri elçidir

İçlerindeki kinin asıl nedeni, müminlerin Allah'a ve elçisine kayıtsız şartsız itaat ediyor, sürekli Allah'ı anıyor ve Kuran'la hatırlatıp, öğüt veriyor olmalarıdır. Ölümün yakınlığı, ahiretin gerçekliği, kurtuluşun Allah'a ve elçisine itaat olduğu gibi nefislerine çok ağır gelen konuları müminlerden işittikçe, onlara karşı nefretleri ve öç alma arzuları daha da pekişir. İtaat kavramını kendilerine yediremezler, çünkü Allah'ın elçisini takdir edememekte ve şahit oldukları üstünlükler karşısında kinleri daha da artmaktadır. Bu nedenle asıl hedefleri elçidir. Dolayısıyla mücadeleleri de doğrudan elçiye yönelik olmaktadır. Kuran'da münafıkların peygamberle mücadeleye girmeye çalıştıkları haber verilmektedir.

Eğer seninle mücadeleye girişirlerse, de ki: "Allah, yapmakta olduklarınızı daha iyi bilir." (Hac Suresi, 68)

Müminleri aldatmaya çalışırlar

Bu kişileri 'münafık' yapan en belirgin özelliklerinin, gerçekten iman etmedikleri halde kendilerini imanlı göstermeye çalışmaları olduğunu belirtmiştik. Sadece kendileri gibi gördükleri kişilerin yanında gerçek yönlerini açığa vuran bu insanlar, müminlerin yanında 'onlarla aynı karakteri taşıyan bir mümin' rolünü oynarlar. Fakat Kuran, münafıkların müminleri aldatmaya çalışırken, aslında kendilerini aldatıyor olduklarından söz etmektedir:

**(Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatıyorlar. Oysa onlar yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şu-
urunda değiller. (Bakara Suresi, 9)**

Kuran, peygamberlerin ve elçilerin dönemlerinde yaşamış olan münafıkların "iman ettik" demelerine rağmen, aslında gerçekten iman etmediklerinden bahsederken, bütün müminleri onlara karşı daima teyakkuz halinde olmaya sevketmiştir.

Ey Peygamber, kalpleri inanmadığı halde ağızlarıyla İnandık' diyenlerle Yahudiler'den küfür içinde çaba harcayanlar seni üzmesin. Onlar, kelimeleri yerlerine konulduktan sonra saptırırılar, 'Size bu verilirse onu alın, o verilmezse ondan kaçının' derler. Allah, kimin fitne(ye düşme)sini isterse, artık onun için sen Allah'tan hiçbir şeye malik olamazsın. İşte onlar, Allah'ın kalplerini arıtmak istemedikleridir. Dünyada onlar için bir aşağılanma, ahirette onlar için büyük bir azab vardır. (Maide Suresi, 41)

Münafıkların bu özellikleri yüzyıllar boyunca değişmemiştir. Kuran, tarih boyunca inandıklarını iddia ederek ortaya çıkan bu kişilerin varlığından bahsetmektedir. Münafıklar her dönemde aynı özellikleri taşıdıklarından ve eylemleri de her zaman peygamberlere karşı olduğundan, yaptıkları şeyler ve karşılaştıkları son da hep aynı olmuştur. Allah'ın vaadine göre, aynı 'son'la karşılaşmaya devam edeceklerdir.

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağutun önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla saptırmak ister. (Nisa Suresi, 60)

Müminlerin gücünden tasalanırlar

Münafıkların müminlere karşı yapıp ettiklerinin neticeye ulaşmaması kızgınlıklarını arttırdığı gibi, mümin topluluğunun gün geçtikçe güçlenmesi, tasalanmalarına neden olur. Çünkü düşman edindikleri bir topluluk, zaman ilerledikçe gücünü arttırmaktadır. Aşağıdaki ayetler, münafıkların içinde buldukları bu ruh halini açıklamaktadır:

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse, buna sevinirler... (Al-i İmran Suresi, 120)

Sana iyilik dokunursa bu onları fenalaştırır... (Tevbe Suresi, 50)

Müminler Allah'ın imtihanına tabi oldukları için, zaman zaman zorluk gibi görünen bir takım olaylarla karşılaşabilirler. Fakat bu kendileri için birer denemedir. Zorlukların kendilerini incelttiğini, mücadele güçlerini arttırdığını, cenneti hak etmek için birer vesile olduğunu gayet iyi bilirler. Münafıkların bunlardan dolayı tasalanmaları, Allah için yaşamamanın sırrını kavrayamamalarının ve dünyadaki imtihanın mahiyetini bilmemelerinin en belirgin delilidir. Müminler bu zorlukları kendileri için bir hayır vesilesi olarak değerlendirirken, münafıklar bunları, müminler için bir sıkıntı konusu, kendileri için de bir zafer olarak kabul ederler. Kendi karakterlerinin bir gereği olarak, müminlerin içinde buldukları akıl boyutunun ve iman kuvvetinin farkında değildirler. Sıkıntıyla karşılaşan müminlerin, morallerinin mutlaka bozulduğunu ve nihayet beraberliklerinin bozulacağını düşünürler. Bundan dolayı büyük bir beklenti ve sevinç içinde dirler. Ancak beklentileri sonuçsuzdur. Allah'tan güç

alan, Allah'a bağlı olan insanları takdir edememekte ve büyük bir yanılığa düşmektedirler.

Müminlerden korkarlar

Kendilerine 'Allah'tan kork' denildiğinde büyülenen bu topluluk, Allah'ın desteği ile hareket eden müminlerin mücadeleleri karşısında korkuya kapılmaktadırlar. 'Derin bir kavrayışa sahip olmadıklarından' insanlara olan korkuları daha büyüktür.

Herhalde içlerinde 'dehşet ve yılgınlık uyandırma bakımından' siz, Allah'tan daha çetinsiniz. Bu, şüphesiz onların 'derin bir kavrayışa sahip olmamaları' dolayısıyla böyledir. (Haşr Suresi, 13)

Allah'ın müminlerin üzerindeki korumasından habersizdirler Kendi durumlarının farkında olamayan bu insanlar, Allah'ın müminler üzerindeki desteğinin ve korumasının da farkında değildirler. Allah'ı takdir edemeyen bir insanın, müminler üzerinde böyle bir desteği farkedememesi kuşkusuz sürpriz olmayacaktır. Kendilerine, Allah'ın kesinlikle yol vermeyeceğini kavrayabilselerdi, elbette müminlerin aleyhine yaptıkları çabalarının bir faydasının olmadığını da kavrayabilirlerdi

Menfaatlerine zarar gelirse müminlerden ayrılırlar

Münafıkların, müminlerin arasında bulunmalarının başlıca sebebi daha önce de belirttiğimiz gibi, kendi menfaatleridir. Yaşadıkları rahatı bozacak, menfaatlerine olumsuz etki edecek bir durumla karşılaştıklarında ise, hemen dönerler ve müminlerden ayrılırlar. Bu anlar genellikle zorluk veya mücadele anlarıdır. Allah rızasını kazanmaya yönelik bir hayat yaşamadıklarından, zorluk durumunda O'nun için mücadele etmeye de yanaşmazlar.

İSLAM'A VE İMAN EDENLERE KARŞI MÜCADELELERİ

Münafıkların izledikleri tutum neredeyse olması gerekenin tam tersidir. Allah yoluna çağırarak yerine, Allah'ın yolundan alıkoymayı kendilerine görev edinmişlerdir. Bu noktada da şeytanın emriyle hareket ettiklerini göstermektedirler. İnsanların imanına vesile olmayı istemek bir yana, münafığın en büyük amacı, 'şeytan gibi onları, Allah'ın yolundan alıkoymak ve münafık cephesine yandaş toplamaktır:

İnsanlardan kimi, hiç bir bilgisi, yol göstericisi ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır-durur. Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla 'gururla salınıp-kasılarak' (bunu yapar); dünyada onun için aşağılanma vardır, kıyamet günü de yakıcı azabı ona taddıracağız. (Hac Suresi, 8-9)

İnkarcılara müminler hakkında haber taşırlar

... İçinizde onlara haber taşıyanlar vardır... (Tevbe Suresi, 47)

Münafıkların en büyük istekleri, mümin topluluğunun dağılmasıdır. Elbette bunun için mümin topluluğunun içinde bulunmayı kendileri için bir avantaj olarak değerlendirirler. Aralarında oldukları sürece aleyhte faaliyetleri daha rahat yapabileceklerini düşünürler. Haber taşıyabilecek, bilgi toplayabileceklerdir. Oysa, yaptıkları her aleyhte faaliyet, kendileri için bir sorun haline dönüşmekte ve bir sonuca ulaşmamaktadır.

Gizli söyleşirler

Gizli toplantıların fısıldaşmalarından men edilip sonra men edildikleri şeye dönenleri; günah, düşmanlık ve peygambere isyanı (aralarında) fısıldaşanları görmüyor musun?.. (Mücadele Suresi, 8)

Zarar vermek, inkarı (pekiştirmek), müminlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah'a ve elçisine karşı savaşını gözlemek için meşhid edinenler ve: 'Biz iyilikten başka bir şey istemedik' diye yemin edenler (var ya), Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahitlik etmektedir. (Tevbe Suresi, 107)

Dönemin münafıkları peygamber ve yanında bulunanları uzaktan gözetleyip, faaliyetlerini öğrenmek ve onlara tuzak kurmak için müminlerden ayrı bir mekan edinmişlerdir. Bu durum Kuran'da bilhassa belirtilmiş, münafıkların karakteristik bir özelliğidir. Bunu yapan münafıklar, müminlerden gizli bir iş yaptıklarını, gizli planlar kurduklarını ve bu sayede başarıya erişebileceklerini zannetmektedirler. Oysa Allah, "**Onlar bilmiyorlar mı ki, elbette Allah, onların gizli tuttıklarını da, fısıldaştıklarını da biliyor. Gerçekten Allah, gaybın bilgisine sahip olandır**" (Tevbe Suresi, 78) ayetinde bildirdiği gibi yapmakta olduklarını görmektedir. Bu tutumları elbette, bu önemli sırı inanmamalarından kaynaklanmaktadır.

Kötülüğü örgütlerler

Münafıklar -herşeyde olduğu gibi- burada da müminlerin tam tersine bir tavır ortaya koyarlar; yaşadıkları her an bir kötülük peşindedirler. Masum insanlara iftira atmak ya da müminlere tuzak kurmak gibi daha pek çok kötülüğü özel olarak tasarlayarak, müminlere zarar vermeye ça-

lışırlar. Çabaları daima inananların aleyhindedir. Bu çabaların en önemli hareket noktası elçiye, müminlere ve Allah'ın ayetlerine duydukları öfkedir. Yapılan her uyarı, içlerindeki kini pekiştirmekte ve kalplerindeki intikam alma hissini güçlendirmektedir.

... Ancak onlara bir uyarıcı-korkutucu geldiğinde, (bu) nefretlerinden başkasını arttırmadı. (Hem de) Yeryüzünde büyüklük taslayarak ve kötülüğü tasarlayıp düzenleyerek. Oysa hileli düzen, kendi sahibinden başkasını sarıp-kuşatmaz... (Fatır Suresi, 42-43)

Müminlere karşı alaycıdırlar

Yaptıkları eylemlerin bir diğeri de alaycılıklarıdır. Münafıklar, müminlerin güçlerinden dolayı içine düştükleri ezik ve tedirgin ruh halini, bu yöntemle ortaya çıkarırlar. Müminlerin iyi niyetlerini suistimal ederek, onları küçük görür ve insanların gözünde küçük duruma düşürmek isterler. Bu da önüne geçilmez öfkelerinin bir sonucudur. Kuran kendi ağızlarından bu gerçeği bizlere şöyle duyurur:

... Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: 'şüphesiz sizinle beraberiz. Biz onlarla yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

(Asıl) Allah onlarla alay eder ve taşkınlıkları içinde şaşkınca dolaşmalarına (belli bir) süre tanır. (Bakara Suresi, 15)

Münafıklar müminleri kıskanıp onlara karşı nefret beslediklerinden, bütün davranışları bu gizli kini dışarıya göstermemeye yöneliktir. Onlardan belli bir dönem çıkar gözettikleri için, nefretlerini belli etmemeye gayret ederler. Ancak bilinçaltlarındaki nefret, kuşkusuz ortaya çıkmaktadır. Alaycılık, münafıkların müminlere duyduğu hasedin ve kinin gizli bir göstergesidir. Konuşmaları, bakış-

ları, arkalarından yaptıkları kaş göz işaretleri ile kalplerindeki gizli kin ve nefret aslında açıkça dışarı yansımaktadır.

Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi. Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. (Mutaffifin Suresi, 29-30)

Bunun yanısıra münafıklar şeytanın sinsi zekası ile hareket ettiklerinden, mümine karşı yaptıkları bu tip tavırları açıkça anlaşılabilir gibi aleni yapmazlar. Bütün alaycı tavırlarının, sonradan mutlaka tevil edilebilecek gibi olmasına dikkat ederler. Uyguladıkları fesat ortaya çıktığında ve alaycılıkları yüzlerine vurulduğunda, sahip oldukları 'münafık mantığı' kendisini açıkça belli eder. Böyle bir durum karşısında münafıklar, kendilerinin asla bir kötülük peşinde olmadıklarını, yanlış anlaşıldıklarını savunacaklardır. Kendi sözde masumiyetlerini kanıtlamak için ellerinden geleni yapacaklardır:

Onlara sorarsan, andolsun: 'Biz dalmış, oyalanıyorduk' derler. De ki: 'Allah ile, O'nun ayetleri ve elçisiyle mi alay ediyordunuz? (Tevbe Suresi, 65)

Müminlere iftira atarlar

Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir? Hiç şüphesiz o zalimler kurtuluşa eremezler. (En'am Suresi, 21)

Amaçları elçiyi ve müminleri güçten düşürüp, dinin hakimiyetini engellemek olduğu için, elçiye haksız yere iftiralarda buldukları gibi, müminlere de asılsız suçlar isnad ederler. Münafıkların, müminlerin aleyhlerinde geliştirdikleri saldırıların en önemlilerinden biri, onlar hakkında iftiralarda bulunmalarıdır. Bu şekilde kendilerini, onlardan ay-

rı oldukları için haklı gösterebileceklerini zannederler. Bu zanlarına göre kendileri temize çıkacak, müminler de insanların gözünde itibar kaybedeceklerdir.

... Hiç bir bilgiye dayanmaksızın insanları saptırmak için Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir? şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. (En'am Suresi, 144)

Müminlere zarar vermek ister ve ayrılık çıkarmaya çalışırlar

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır. (Enfal Suresi, 30)

Müminlerin birlik halinde olmaları elbette ki önemli bir destek ve güçtür. Ama inananlar asıl gücü Allah'tan alırlar. Müminler birliktelikleri ile, Allah'ın kendi üzerlerine yazmış olduğu birtakım yükümlülükleri yerine getirmekte, Allah'ı anmakta, inkarcılara karşı toplu olarak bir mücadele vermektedirler. Müminlerin asıl güçlerini Allah'tan aldıklarını kavrayamayan münafık zihniyeti, müminlerin aralarını açmakla onlara önemli bir darbe vuracaklarını düşünmektedir. Bu şekilde bakış açılarının sonuçlarından bir tanesi ortaya çıkmakta, kendilerince önemli gördükleri ama sonuçsuz ve anlamsız bir uğraşı için çaba sarfetmektedirler. Kendilerine göre, birlik olan böyle güçlü bir topluluğu güçten düşürmenin en geçerli yolu budur. Aralarından ayrıldıktan sonra da, müminler aleyhinde bozgunculuk çıkarma çabalarını sürdürürler.

Onlar size ezadan başka kesinlikle bir zarar veremezler... (Al-i İmran Suresi, 111)

AHİRET İNANÇLARI VE DÜNYAYI TERCİH ETMELERİ

Hayır, onların ahiret konusundaki bilgileri ard arda toplanıp pekiştirildi, hayır, onlar bundan bir kuşku içindedirler; hayır, onlar bundan yana kördürler... (Neml Suresi, 66)

Dikkatli olun; gerçekten onlar, Rablerine kavuşmaktan yana derin bir kuşku içindedirler. Dikkatli olun; gerçekten O, herşeyi sarıp kuşatandır. (Fussilet Suresi, 54)

Ahiretten yana kuşkuda olmalarının en büyük nedeni, imanlarındaki zayıflık ve nefislerindeki dünya hırsıdır. Ahireti düşünmedikleri, daha doğrusu düşünmek istemedikleri için onun yakınlığını kavrayamazlar. Hesaba çekilmek, **"doğrusu onlar, hesaba çekileceklerini ummuyorlardı"** (Nebe Suresi, 27) ayetinde de bildirildiği gibi kendileri için hiç beklemedikleri bir durumdur. Nefislerine hakim olan müstağniyet de kendisini, bu önemli ve hayati konuda göstermektedir.

Elbette ki bunun nedeni, ahiretin varlığını hiçbir şekilde bilmemeleri değildir. Onlar yalnızca hesap gününü, ahireti ve cehennemi zihinlerinde canlandırmak istememektedirler. Bu büyük gerçekleri düşünmeyip, bile bile dünyanın aldatıcılığına kanarlar. Düşünmemekle de kendilerini oldukça şanslı ve kazançlı görürler. Fakat onlar kendilerini karda saysalar da, aslında ebedi cenneti kaybetmektedirler.

**Onlar, Allah'a, hoşlarına
gitmeyen Şeyleri uygun g3r3rler,
dilleri de yalan olarak
en g3zel olanın 'kendilerinin
olduğunu d3zmektedir.' Hiç
Ő3phtesiz ateş olan içindir
ve hiç Ő3phtesiz onlar
(cehennemde) 3nc3lerdir.
(Nahl Suresi, 62)**

Dünya hayatına tutkuyla bağlıdırlar

Bu dünya hayatı, yalnızca bir oyun ve '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalanmadır'. Gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)

Kuran insanlara bildirdiğine göre, dünyanın sadece geçici bir yurt olarak yaratıldığını bildirir. Asıl yurt ahiret yurdudur; asıl hayat da orada yaşanacaktır. Ayrıca bu gerçek hayat, 60-70 sene gibi kısa bir süreyle de sınırlanmayacak, insanlar sonsuz süreyle orada kalacaklardır. Her insanın bu gerçeği mutlaka göz önünde bulundurması ve ölümden sonra gideceği asıl yurt için dünyadayken hazırlık yapması şarttır. Ancak insanların büyük çoğunluğunun bu olayı düşünmeye karşı istekleri yoktur. Onlar dünya hayatını yaşamak isterler. Bunu zedeleyecek herhangi bir fikre yanaşmazlar. Ahiretin varlığı ise dünyaya yönelik bağımlılıklarına darbe vurmaktadır. Bunu kabullenmek istemedikleri için, bu düşünceden mümkün olduğunca uzak kalmayı tercih ederler. Yaşamları boyunca kaçmaya çalıştıkları gerçek bilgiyi yok kabul ederler.

Dünyaya bağlılıkları öyle şiddetlidir ki, bu uğurda 'çok iyi bildikleri halde' ahiret gerçeğini görmezlikten gelirler. Oysa Kuran'ı okuyan, olayların asıl yönlerini öğrenen bu kişiler, elbette ki dünyanın gerçek yüzünü de bilmektedirler. Buna rağmen "**onlar dünya hayatını ahirete tercih ederler...**" (İbrahim Suresi, 3) ayetinin de bildirdiği gibi dünya hayatından asla vazgeçemezler.

Dünya hayatının geçici olduğunu anlamazlar

Size verilen herşey yalnızca dünya hayatının me-

ta ve süsüdür. Allah katında olan ise daha hayırlı ve daha süreklidir. Yine de akıllanmayacak mısınız? (Kasas Suresi, 60)

Bu tavırlarının bir sebebi, kendilerini ahiretten müstağni görmeleridir. Yukarıda bahsettiğimiz gibi varlığına tam olarak inanmadıkları ahiretin, varolsa bile kendileri için güzel bir son olacağı zannı ile hareket ederler. Dolayısıyla kalplerini dünyevi tutkulara kapılmaktan alıkoymazlar. Dışarıdan bakıldığında iman ediyor gözükseler de, kalplerinde hep dünyevi menfaatler ile beraberdirler. Bu nedenle, gözlerini dünya sevgisi bürümüş, kalplerine dünya tutkusu sinmiştir. Dünya hayatının kısa ve geçici olduğu konusu, onlara son derece boş ve anlamsız gelir. Ölümcül bir hastalığın bütün vücudu sarması gibi, dünyevi tutkular da onları sarmıştır.

Dünya güzelliklerini yok ederler

İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denilir): "Siz dünya hayatınızda bütün güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp zevk sürdünüz... (Ahkaf Suresi, 20)

Kendilerine verilmiş olan birtakım dünyevi nimetleri de hakettiklerini düşünmektedirler. Bunlar kendileri için bir üstünlük unsuru halindedir. Oysa kendilerine verilen dünyevi değerler tek bir amaç içindir. Ayet bu durumu bizlere bildirmektedir:

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin; Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azablandırmak ve canlarının inkâr içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

Dünya hayatı hiç de kendi düşündükleri gibi bir refah ve rahatlık ortamı değildir. Allah, kendi dinine açıkça sa-

vaş açmış olan bu insanlara, uğruna yaşadıkları dünyada rahatlık ve huzur da vermeyecektir. Tek beklentileri dünyadır, burada çabalamakta ve uğraşp didinmektedirler, ama kazandıkları tamamen boşa gitmiştir. Bunu da Allah bizlere, şu ayet aracılığıyla duyurur:

Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar. (Kehf Suresi, 104)

Din gününü unuturlar

Münafık kıyamet gününün varlığını ve özelliklerini bilmektedir. Çünkü Kuran'ı okumaktadır. Kuran'da yapılan tariflerle o günün dehşetli bir gün olacağı kendisine anlatılmıştır. Ancak, münafığın en belirgin özelliği, oldukça açık olan Kuran ayetlerine ve edindiği bu kadar bilgiye rağmen, ahirete karşı halen şüphe içinde olmasıdır. Dolayısıyla hayatını bu büyük doğruya göre planlamaz. Bugüne karşı vicdani bir hazırlık yapmaz. Hatta unutmaya çalıştığı bu gerçeği, bir an olsun "açık bir şuurla" düşünmez bile...

Hayır, onlar kıyamet-saatini yalanladılar; biz kıyamet saatini yalan sayanlara çılgınca yanan bir ateş hazırladık. (Furkan Suresi, 11)

Onlar, Allah'a, hoşlarına gitmeyen şeyleri uygun görürler, dilleri de yalan olarak en güzel olanın 'kendilerinin olduğunu düzmektedir.' Hiç şüphesiz ateş onlar içindir ve hiç şüphesiz onlar (cehennemde) öncülerdir. (Nahl Suresi, 62)

MÜNAFIKLARIN MÜSTAĞNİYETİ

Allah'tan korkan insanlar, her zaman her konuda Allah'ın yardımını ve desteğini beklerler. Hz. Musa'nın, **"Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım"** (Kasas Suresi, 24) sözüyle örnek verildiği gibi, her an kendilerini Yaratan'a muhtaç olduklarının farkındadırlar. İşte müminlerle tamamen zıt özellikler taşıyan münafıkların 'müstağniyeti' bu noktada açığa çıkar.

'Müstağni' kelimesi Kuran'da 'hiçbir şeye ihtiyacı olmadığı sanan' kişiler için kullanılır. Oysa hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, 'müstağni' olan yalnızca Allah'tır. İnsanlar ve diğer tüm canlılar da O'nun yarattığı ve her an O'nun dilemesiyle yaşamlarını sürdüren aciz, ihtiyaç içinde olan varlıklardır. Allah insanlara acizliklerini göstermek için şöyle seslenmektedir:

Ey insanlar, (size) bir örnek verildi; şimdi onu dinleyin. Sizin, Allah'ın dışında tapmakta olduğunuz - hepsi bunun için biraraya gelseler dahi- gerçekten bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu da ondan geri alamazlar. İsteyen de güçsüz, istenen de. (Hac Suresi, 73)

Ancak münafıklar, Allah'a karşı acz içinde olduklarının farkında değildirler. İçlerinde şeytanınkine benzer bir kibir taşırlar. İnsanları kandırabildiklerini sandıkları için hem Allah katında hem de müminlerin gözünde küçük düşmüş olmalarına rağmen, kendilerini çok akıllı ve üstün görürler. Hep doğru yolda olduklarını düşünürler. Eksik ve hatalı olabileceklerine asla ihtimal vermezler. Bütün bunlar

da, aslında bir hastalık çeşidinin alametleridir. İşte bu hastalığın adı yukarıda belirttiğimiz gibi 'müstağniyet'tir.

'Müstağniyet' hastalığı tarih boyunca bütün inkarcılarda görülmüştür. Allah, insanı cehenneme sürükleyen bu hastalığa Kuran'ın birçok ayetinde işaret etmiştir. Hastalığın tarihi şeytanla başlamıştır. Kendini, yaratılmışların en üstünü gören şeytanın müstağniyetinin ilk belirtisi, Allah emrettiği halde Hz. Adem'e secde etmemesi olmuştur. Bu şekilde davranmasının kendince açıklaması da, Hz. Adem'in topraktan, kendisinin ise ateşten yaratılmış olmasıdır.

Müstağniyetin ilk belirtisi, kişinin, kalbinde hastalık bulunduğu kesinlikle inanmamasıdır. Nitekim münafıklar da -Kuran'ın ifadesiyle- kalplerinde 'hastalık' bulunduğu hiçbir şekilde inanmazlar. Bu da hastalıklarının daha artmasına neden olur. Zira kendini müstağni yani eksiksiz, hatasız gören kişi, kötülüklerden ve günahlardan sakınmaz, buna ihtiyaç duymaz. Nitekim Allah Kuran'da, kendini müstağni görenin azgınlaşacağını haber vermiştir:

Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden. (Alak Suresi, 6-7)

1) Kendilerini ayetlere karşı sorumlu hissetmezler

Kendilerini Allah'ın ayetlerinden müstağni gören, yani ayetlerin kendi durumlarını tarif ettiğinden habersiz olan inkarcı gruplarından biri münafıklardır. Kuran'ı okuyup durdukları halde, kendilerini birçok ayetin hükmünden uzak görürler. Örneğin, cehennemi tasvir eden ayetler mümin olanların korkusunu arttırır, zira Allah'ın rızasını kaybetme ve cehenneme girme ihtimali her zaman vardır. Ancak münafık olanlar, kendilerini kesin olarak cennetlik gördükleri için bu ayetler onların üzerinde hiçbir etki uyandırmaz. Bu

doğrultuda, birçok ayetin aslında tam da kendilerine hitap ettiğini göremez ve anlayamazlar.

Buna rağmen, bunlara ne oluyor ki, öğütten yüz çevirip duruyorlar?. (Müddessir Suresi, 49)

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağut'un önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, o münafıkların senden kaçabildiklerince kaçtıklarını görürsün. (Nisa Suresi, 60-61)

2) Kendilerini çok akıllı zannederler

Kendi akıllarına gereğinden çok fazla güvenirlir. İçinde buldukları durumun ne derece 'vahim' olduğunu farkedemezler. Yaptıkları her hareketin, verdikleri her kararın hep en isabetlisi olduğu zannı ile yaşarlar. Özellikle de din konusunda tek otorite olarak kendi doğrularını görürler. İçlerinde taşıdıkları bu çarpık mantık sebebiyle, müminlerin yanlış yolda olduğunu dahi düşünürler. Nitekim bu mantıksız düşünceleri ayette şöyle bildirilir:

Münafıklar ve kalblerinde hastalık olanlar şöyle diyorlardı: "Bunları (müslümanları) dinleri aldattı." Oysa kim Allah'a tevekkül ederse, şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Enfal Suresi, 49)

Ve (yine) kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler. Bilin ki, gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler. (Bakara Suresi, 13)

Evet, ayette bildirildiği gibi 'düşük akıllıdırlar' çünkü çok galiz yalanlar söyledikleri, dayanaksız tuzaklar kurdukları halde müminlerin bunları anlamadığını, elçinin bu oyunlarını ortaya çıkarmayacağını sanmaktadırlar. Ancak Allah zamanı geldiğinde ne kadar küçük duruma düştüklerini onlara da, diğer insanlara da gösterir.

3) Kârda olduklarını düşünürler

Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır. Şayet size bir musibet isabet edecek olsa: "Doğrusu Allah, bana nimet verdi, çünkü onlarla birlikte olmadım" der. (Nisa Suresi, 72)

Allah'a ve elçisine teslim olmamakla, mücadele etmemekte infak etmemekle ve daha birçok ibadeti uygulamamakla kendilerini 'karda' zanneden münafıklar, bu ibadetleri yerine getirirlerse kayba uğrayacaklarını düşünürler. Dolayısıyla Allah'ın rızasını aramadıkları ve kendilerini müstağni gördükleri için, bu ibadetleri yapmak onlara zor gelir. Münafıkların kendilerini geri tutmakla kar elde ettiklerini zannettikleri birkaç noktayı şöyle maddelendirebiliriz:

a) Mücadeleden kaçındıkları için:

Allah'ın elçisine muhalif olarak (savaşta) geri kalanlar oturup-kalmalarına sevindiler... (Tevbe Suresi, 81)

Oysa münafıklar yüzeysel düşünen insanlar oldukları için şunu hiç akıllarına getirmezler; ölüm insanı her yerde yakalayabilir. Tehlikeden kaçarak geride kalan kişinin, evinde otururken ölmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur. Ama başta da belirttiğimiz gibi münafıklar, bu yüzeyselliklerini kavrayabilecek bir anlayışa sahip değillerdir. Dolayısıyla da geçici bir

kurtuluşu daha doğrusu kısa süreli bir ertelenmeyi kendilerine kar olarak görürler.

b) Müminlerle beraber olmadıkları için:

Allah mümin topluluğunu hayırla da şerle de denemeden geçireceğini bildirmiştir. Ancak mümin topluluğunun arasında imtihanın sırrını kavrayamamış ve olayları yalnızca zahiri (yüzeysel) olan yönüyle değerlendiren bir grup vardır ki bunlar, münafıklardır. Münafıklar biraz önce de bahsettiğimiz gibi kendilerini olaylardan mümkün olduğu kadar geride tutmaya çalışırlar. Hatta imkanları varsa mümin topluluğundan da ellerinden geldiğince uzak dururlar. Bunun nedeni, müminlerin karşılaştıkları zorluklarla karşılaşmak istememeleridir. Nitekim özellikle savaş zamanlarında münafıkların, müminleri mümkün olduğunca uzaktan izlemeyi tercih ettiklerini geçmişteki örnekleriyle Allah müminlere haber vermiştir:

Onlar (münafıklar, düşman) birliklerinin gitmediklerini sanıyorlardı. Eğer (askeri) birlikler gelecek olsa, çölde bedevi-Araplar arasında olup sizin haberlerinizi (ordan) sormayı cidden arzu ediyorlardı. Fakat içinizde olsalardı ancak pek az savaşırlardı. (Ahzab Suresi, 20)

Sana iyilik dokunursa bu onları fenalaştırır, bir musibet isabet edince ise: 'Biz önceden tedbirimizi almıştık' derler ve sevinç içinde dönüp giderler. (Tevbe Suresi, 50)

c) Allah'ın elçisine itaat etmedikleri için:

Allah'ın elçisine itaat eden mümin, Allah'ı ve O'nun kitabını herşeyden üstün tutuyor demektir. O dönemin münafıkları ise savaşa gitmemiş ve peygamberi korumak zo-

runda kalmamış oldukları için kendilerini son derece karlı ve akıllı saymışlardır. Savaşa katılan, ancak korkup geri dönen münafıklar ise peygamberin kendilerini çağırmasına kulak vermemişler ve ardlarına bakmadan kaçmışlardır:

Siz o zaman durmaksızın uzaklaşıyor, kimseye dönüp bakmıyordunuz. Elçi de sürekli sizi arkadan çağırıyordu... (Al-i İmran Suresi, 153)

Bu kaçışın onları kurtardığı kanaatindedirler. Oysa peygamberin emrinden çıktıkları için, çok büyük bir hataya düşmüşler, Allah'ın hoşnutsuzluğunu kazanmışlar ve dolayısıyla sonsuz bir azaba mahkum olmuşlardır.

'İyi niyetli' olduklarını iddia ederler

Münafıklar fitne ve nifak konusunda adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Ancak müminlerden çekindikleri için yaptıkları her bozgunculuk ortaya çıktığında yemin ederek, kendilerinin aslında 'iyi niyetli' ve uzlaştırıcı olduklarına müminleri inandırmaya çalışırlar. Yaptıkları her bozgunculukta özellikle elçiye giderek yaptıkları şeyin iyi niyetli olduğuna onu inandırmak için çaba harcarlar. Bunun açık bir örneğini Kuran'da görmek mümkündür:

Öyleyse nasıl olur da, kendi ellerinin sundukları sonucu, onlara bir musibet isabet eder, sonra sana gelerek: 'Kuşkusuz biz iyilikten ve uzlaştırmaktan başka birşey istemedik' diye Allah'a yemin ederler. İşte bunların Allah kalplerinde olanı bilmektedir... (Nisa Suresi, 62-63)

Kendilerini temize çıkarmaya çalışırlar

Kendilerini (övgüyle) temize çıkaranları görmedin mi? Hayır; Allah, dilediğini temizleyip yüceltir... (Nisa Suresi, 49)

Münafıklar için insanların rızasının ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştık. Nitekim insanların rızasını kazanabilmek maksadıyla, yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi durmaksızın kendilerini överler. Yaptıkları tüm hataları örtmeye, saklamaya ve eğer bir hataları ortaya çıkarsa da çeşitli bahanelerle nefislerini temize çıkarmaya çalışırlar. Üstelik kendilerini -hiç öyle olmadıkları halde- insanlara karşı takva olarak tanıtmaya özen gösterirler.

Öğüt almaya dayanamazlar

Kitabın başından beri üzerinde durduğumuz gibi münafıkların en önemli özelliklerinden biri şeytani kibirleridir. Bu kibir içlerinde o derece büyümüştür ki hiçbir konuda eksik olduklarını, hatalı olduklarını kabul etmeye yanaşmazlar. Eğer bir eksiklikleri ya da hataları kendilerine söylenirse de bunu söyleyen kişiye karşı müthiş bir öfke duyarlar.

Kendilerini kusursuz gören münafıkların, verilen öğütler karşısında öfkeye kapıldıklarını, Hz. Muhammed döneminde yaşamış münafıkların anlatıldığı ayetlerde görürüz. Kuran'dan kendilerine yapılan hatırlatmalar karşısında öylesine azgınlaşmışlardır ki, "... seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi..." (Kalem, 51) ayetinin ifade ettiği gibi, peygambere duydukları kini, öfkeyi, nefreti gizlemeye dahi gerek görmemişler, bunu bakışlarıyla açıkça ortaya koymuşlardı.

Bela gelmez zannederler

... **Ve kendi kendilerine: 'Söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azap etse ya' derler. Onlara cehennem yeter; oraya gireceklerdir. Artık o ne kötü bir gidiş yeridir.** (Mücadele Suresi, 8)

Yapıp ettiklerini sürdürmelerinin, yaptıklarından hiçbir şekilde vazgeçmemelerinin bir nedeni de "bela gelmez" zannetmeleridir. "Bela gelecek olsaydı şimdiye kadar gelirdi" şeklinde mantıksız bir düşünceye sahiptirler. Oysa bu tamamen onların zannıdır zira Allah'ın kuralları çok farklıdır. O dilerse hemen bela verir, dilerse de belli bir süreye kadar erteler.

Üstelik münafiglar, zannettiklerinin aksine sürekli belaya uğramaktadırlar da kendileri farkında değildirler. Anlatımlarında ve bakışlarında bozukluk olması, akledemiyor olmaları, sürekli devam eden bir huzursuzluk, tevekkül edememekten kaynaklanan daimi bir stres, güzelliklerden zevk alamama ve nimetin değerini bilememe onlara muşallat olan belalara örnektir.

Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin; Allah bunlarla, ancak onları dünyada azablandırmak ve canlarının onlar inkar içindeyken zorluk içinde çıkmasını istiyor. (Tevbe Suresi, 85)

Sahip oldukları dünyevi değerlerin kendilerini koruyacağını zannederler

Bu kişilerin sahip oldukları dünyevi değerlerden dolayı üstünlük tasladıklarına ve kendilerine olan güvenlerini bunlardan elde ettiklerine daha önce de değinmiştik. Aileleri ve sahip oldukları mal-mülk özellikle güvendikleri dayanakların başında gelmektedir. Ailelerinin ve sahip oldukları maddi değerlerin kendilerini dünyada da ahirette de koruyacağını düşünür ve bu şekilde kendilerini rahatlatırlar. Dünyada Allah'tan gelecek bir belaya karşı, dünyanın en nüfuzlu, en zengin insanların dahi engel olmaya güç yetiremeyeceklerinin farkında değildirler. Bu yüzden de çok anlamsız bir müstağniyet içindedirler.

Oysa güvendikleri herşeyin tek tek yok olduğuna şahit olacaklardır. Hesap gününde yanlarında ne aileleri, ne de dünyadayken sahip oldukları değerler hazır bulunmayacaktır. Tam tersine, orada yapayalnız ve yardımcısız kalacaklardır. Üstelik bu sayılanların dünyada da kendilerine bir fayda vermediğini, Allah'ın verdiği çeşitli musibetlerle anlayacaklardır.

Kendilerini cennetlik sanırlar

Münafıkların taşıdıkları özelliklerden biri de ahiret inançlarının çok zayıf ve çarpık olmasıdır. Birçoğu öldükten sonra dünyada işledikleri suçların hesabını vereceklerine inanmaz; buna ihtimal verse dahi yapması gereken herşeyi yaptığını zannettiği için kendini 'cennetlik' olarak görür. Bu yanlış zanları Kuran'da şöyle örneklendirilmiştir:

'Kıyamet saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım.' (Kehf Suresi, 36)

Kendi bozuk mantığına göre 'nasıl olsa mümin topluluğu ile beraberdir, iyi -kötü yaptığı bazı hizmetler de vardır. O halde ahirette bunların karşılığını görecektir ve mutlaka cennete girecektir. Veya en kötü ihtimalle cehennemde cezasını çekip yine cennete girecektir'. Allah münafıkların bu gerçek dışı zanlarını Kuran'da şöyle bildirmiştir:

Bu, onların: "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak" demelerindedir. Onların bu iftiraları, dinleri konusunda kendilerini yanılgıya düşürmüştür. (Al-i İmran Suresi, 24)

Artık onları, kendisinde şüphe olmayan bir gün topladığımızda ve her bir nefse -haksızlığa uğratılmaksızın- kazandığı tam olarak ödendiğinde nasıl olacak? (Al-i İmran Suresi, 25)

MÜSTAĞNİYET HASTALIĞININ GETİRDİĞİ ZARARLAR

..Münafık erkeklerle münafık kadınları ve müşrik erkeklerle müşrik kadınları azablandırması için. O kötülük çemberi, tepelerine insin. Allah, onlara karşı gazablanmış, onları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Varacakları yer ne kötüdür. (Fetih Suresi, 6)

Müstağniyet münafıklar için başlı başına bir bela kaynağıdır. Ancak yukarıda da bahsettiğimiz gibi kendileri çoğu zaman bu belaların farkında değildirler. Hatta o derece müstağnidirler ki "**söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azap etse ya**" (Mücadele Suresi, 8) diyecek kadar ileri gidebilirler. Ancak daha önce de üzerinde durduğumuz gibi, kendileri açıkça görülen bir musibet beklerlerken aslında sayısız musibete uğramışlardır da farkında değildirler.

Nitekim gerek fiziki, gerekse manevi olarak çeşitli zararlar görürler. Allah ayetlerinde münafıkların uğradıkları bu zararlardan bahsetmiştir. Şimdi bunları maddeler halinde inceleyelim.

1) Akılları kapanır:

Akıl, insanın en büyük ihtiyaçlarından biridir. Kişi hayatının her anında akla muhtaçtır. İyiyi kötüden ayırdedebilmek, kötülükten kendini sakındırabilmek için akıllı olması şarttır. Münafığın dünyaya olan bağlılığı aklının kapanmasına neden

olmuştur. Bu nedenle en kolay akledilebilecek konularda bile başarı gösteremez. Münafıkların bu akılsızlıklarının en büyük delili, yaptıklarını Allah'ın görmediğini zannetmeleridir. Bundan dolayı müminleri aldatmaya çalışırlar ve aldatıldıklarına de inanırlar. Kuran'da onlara şöyle seslenilir:

(Peki) Onlar, Allah'ın, gizli tuttıklarını da, açığa vurduklarını da bildiğini bilmiyorlar mı? (Bakara Suresi, 77)

2) Ayetleri kavrayamazlar:

Samimiyetten uzak olan ve içlerinde müthiş bir kibir taşıyan münafıklar, müstağniyetlerinden dolayı bu kavrayışa asla sahip olamazlar. Sürekli olarak elçinin tebliğiyle muhatap oldukları halde, onun söylediklerinden tek bir kelimeyi dahi kavramaya güç yetiremezler. Bu anlayışsızlıklarına Kuran'da şöyle dikkat çekilmiştir:

Şimdi sen, ölümlere (söz) duyuramazsın ve arkalarını dönüp giden sağırlara da çağırıp duyuramazsın. Ve sen kendi sapıklıkları içinde kör olanları da doğruya iletici değilsin. Sen yalnızca, bizim ayetlerimize iman edenlere duyurabilirsin ki onlar Müslümanlardır. (Rum Suresi, 52-53)

Elçinin sözlerine icabet etmeyen münafıkların Allah'ın ayetlerini de anlayamayacakları, müstağniyetlerinden dolayı kavrayışlarının kapatıldığı yine Kuran ayetleriyle bildirilmiştir:

Kendisine Rabbinin ayetleri öğütlerle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unutandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde (gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan bile, onlar son-

suza kadar asla hidayet bulamazlar. (Kehf Suresi, 57)

Yine içlerinde barındırdıkları 'müstağniyet hastalığı'nın bir sonucu olarak Allah'ın kitabını kavrayamadıkları gibi, çeşitli ayetleri de çarpık yorumlarlar. Bunun sebebi içlerinde taşıdıkları kibir ve 'düşük' akıllarına olan anlamsız güvenleridir. Allah onların ayetleri çarpık yorumlayarak mümin topluluğu içinde fitne çıkarmaya çalışacaklarını müminlere Kuran'da önceden haber vererek müminleri münafıkların bu hastalığına karşı uyarmıştır:

Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimizin katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

3) Allah manevi yönden çeşitli belalar musallat eder:

Allah'a karşı büyüklenen ve kendilerini müstağni gören insanlara Allah manevi yönden de çeşitli sıkıntılar tattırır ve bu dünyada ayetin ifadesiyle onlara 'sıkıntılı bir geçim' kılar. Münafıklar, manevi olarak verilen bu sıkıntıların nereden kaynaklandığını da kavrayamazlar ve sebebinin bir türlü anlayamadıkları bir bunalım içinde yaşamlarını sürdürürler.

İlk olarak içlerinde nedenini teşhis edemedikleri bir huzursuzluğu sürekli barındırırlar. Aslında bu huzursuzluklarının nedeni çok açıktır.

Her insanın nefsinde kötülük vardır. Ancak her nefis kötülüğü bildiği gibi, ondan sakınmayı da bilmektedir. Zira

Allah nefse günah ve kötülüğü verirken aşağıdaki ayetin ifadesiyle 'ondan sakınmayı' da ilham etmiştir:

Nefse ve ona bir düzen içinde biçim verene, Sonra ona fücürünü (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)

... Her çağırıcı kendileri aleyhinde sanırlar... (Münafikun Suresi, 4)

Tüm bu tedirginliklerinin yanında, bir de kendilerini sevdirmeye, insanları razı etmeye yönelik çabaları onları daha da kötü bir duruma düşürür. Zira durmaksızın kötülük işleyen, günaha batıp yara alan münafıklar, aslında pek çok kişi tarafından da sevilmezler. Müminlerin nefretini kazandıkları gibi, çevrelerindeki diğer kişilerin de antipatisini kazanır ve hatta oldukça itici bulunurlar. Allah onları insanlara itici göstermekle, sevdirmemekle aslında karşılaşabilecekleri en büyük belalardan birini vermiş ve onları dünyada da ahirette de yapayalnız bırakmış olur.

... Onlar için dünyada bir aşağılanma, ahirette de büyük bir azap vardır. (Bakara Suresi, 114)

4) "Nasıl olsa bağışlanırsınız" diye düşünürler:

... (Bunlar) şu değersiz olan (dünya)nın geçici-yararını alıyor ve: 'Yakında bağışlanacağız' diyorlar... (Araf Suresi, 169)

Münafıklar içlerinde taşıdıkları 'müstağniyet hastalığı' sebebiyle Allah'ın kendilerini çok sevdiği, bir hayır olduğunda mutlaka onlara vereceği kanaatindedirler. Yaptıkları onca şeytani davranışı aslında iyi niyetle yaptıklarını savu-

nurlar. Bu arada yukarıdaki ayetin de ifadesiyle "eğer kötü birşey yapıyorsak, nasıl olsa bağışlanırsınız" diye düşünürler. Bu, onların Allah'ı tanımamaları, O'nun adaletini takdir edememelerinden kaynaklanır.

5) Müstağniyetin getirdiği fiziki zararlar:

Münafıkların, yaptıklarının neden olacağı sonuçlardan habersiz olduklarını daha önce de vurgulamıştık. Onlar zarar göreceklarini düşünmek bir yana, iyi işler yapmakta olduklarını zannettikleri için kendilerine yapılan uyarılar, hatırlatmalar onları oldukça şaşırır. Karşılarındaki müminlerin hatalı davrandıklarını, 'masum' insanları gereksiz yere uyardıklarını düşünürler. Elçinin ve müminlerin kendilerini anlayamadıklarını, takdir edemediklerini zannederler. Fakat özellikle elçi onların kalplerindeki hastalığı gerek dış görünüşlerinden gerekse bozuk konuşmalarından rahatlıkla anlayabilmektedir. Nitekim Allah ayetinde elçinin onları tanıyabileceğini şöyle bildirmiştir:

Eğer biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırısın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırısın. Allah, amellerinizi bilir. (Muhammed Suresi, 30)

Oysa 'müstağniyet hastalığı', baştan beri anlattığımız gibi onlara çok fazla zarar getirir. İçlerindeki karanlık, tedirgin, sinsî ruh hali dış görünüşlerini de tamamen etkiler. Gerek konuşmalarında, gerekse fiziki görünümünde münafiklıklarına dair bariz delillere rastlanır. Ancak daha önce de belirttiğimiz gibi bu konuda teşhis koyabilecek olan yalnızca elçidir. Elçinin tarifıyla yanındaki müminler de onların içlerindeki hastalığın nasıl dışlarına yansıdığına şahit olurlar.

MÜNAFIKLAR HİÇBİR DÖNEMDE PEYGAMBERLERE ÜSTÜN GELEMEMİŞLERDİR

Onlar sizi gözetleyip-duruyorlar. Size Allah'tan bir fetih (zafer ve ganimet) gelirse: "Sizinle birlikte değil miydik?" derler. Ama kafirlere bir pay düşerse: "Size üstünlük sağlamadık mı, mü'minlerden size (gelecek tehlikeleri) önlemedik mi?" derler. Allah, kıyamet günü aranızda hükmedecektir. Allah, kafirlere mü'minlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

Andolsun, eğer münafıklar, kalplerinde hastalık bulunanlar ve şehirde kışkırtıcılık yapan (yalan haber yayan)lar (bu tutumlarına) bir son vermeyecek olurlarsa, gerçekten seni onlara saldırtırız, sonra orada seninle pek az (bir süre) komşu kalabilirler. (Ahzab Suresi, 60)

Allah, kendisine gönülden bağlı, her işlerinde Allah'a yönelip dönen samimi elçilerini ve diğer müminleri, inkarcılara karşı daima desteklediğini de örnekleriyle haber vermiştir. Allah'ın bu yardımı ve desteğiyle elçiler, en zor gibi görünen şartlarda bile, zaferle galip gelmişlerdir. Kur'an'da buna dair pek çok örnek anlatılmaktadır. Bu örneklerden birisi, Hz. Davut zamanında inkarcılara karşı yapılan bir savaşta ordu komutanlığı görevini üstlenmiş olan Talut'un örneğidir. Üstün savaş kabiliyeti nedeniyle müminlere komutan tayin edilmiş olan Talut, ordusuna

bazı tavsiyelerde bulunmuş ancak imanı zayıf birçok kişi - ona itaat etmeleri gerekirken- bu tavsiyelerden yüz çevirmiş ve kendi nefisleri doğrultusunda hareket etmişlerdir:

Talut orduyla birlikte ayrıldığında dedi ki: 'Doğrusu Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim bundan içerse, artık o benden değildir ve kim de - eliyle bir avuç alanlar hariç- onu tatmazsa bendendir.' Küçük bir kısmı hariç (hepsi) sudan içti. O, kendisiyle beraber iman edenlerle (ırmağı) geçince onlar (geride kalanlar): 'Bugün bizim Calut'a ve ordusuna karşı (koyacak) gücümüz yok' dediler. (O zaman) muhakkak Allah'a kavuşacaklarını umanlar (şöyle) dediler: 'Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galip gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir.' (Bakara Suresi, 249)

Samimiyetleri ve kararlılıklarına bir icabet olarak, Allah inananları başarılı kılmış, inkarcılara karşı onlara zafere vermiştir. Onlar hem dünyada büyük bir başarı, hem de ahirette Allah'ın hoşnutluğunu ve cennetini kazanırlarken, münafıklar Allah'ın lanetini ve gazabını kazanmışlardır.

MÜNAFIKLARA KARŞI GÖSTERİLECEK TAVİR

Ey peygamber, kafirlere ve münafıklara karşı cihad et ve onlara karşı 'sert ve caydırıcı' davran. Onların barınma yeri cehennemdir. Ne kötü bir dönüş yeridir o. (Tahrim Suresi, 9)

Kuran'da müminlere tavsiye edilen, örnek verilen tavir şöyledir: Müminler münafıkları asla dost edinmemekte, birlikte oldukları süre içinde onları Kuran'la uyarıp korkutmakta, eğer yapılan öğütler bir fayda vermiyorsa da onları, kendi aralarından uzaklaştırmaktadırlar. Ancak bu noktada münafıklar hakkında son kararı verecek olan kişi, elbette ki Allah'ın elçisidir. Allah elçisi vasıtasıyla münafıklar arasında en doğru hükmün verilmesini sağlar. Onlara karşı takınılacak tutumla ilgili ayetleri sırayla inceleyelim.

1) Sırdaş edinmemek:

Ey iman edenler, Allah'ın kendilerine karşı gazaplandığı bir kavmi veli (dost ve müttetik) edinmeyin; ki onlar, kafirlerin mezar halkından umut kesmeleri gibi, ahiretten umut kesmişlerdir. (Mümtehi-ne Suresi, 13)

Allah'ın bu konuyla ilgili olarak bildirdiği ayetler, müminleri her an münafıklara karşı dikkatli olmaya sevk etmektedir. Kendilerine karşı nefret duyan, onların dağılıp gitmelerini ve başlarına sıkıntı gelmesini isteyen münafıklara karşı müminlerin her zaman temkinli davranmaları ve onları hiçbir konuda sırdaş edinmemeleri gerçekten de son derece önemli bir konudur.

2) Aralarında hükmetmek:

Onlar, yalana kulak tutanlardır, haram yiyicilerdir. Sana gelirlerse aralarında hükmet veya onlardan yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirecek olursan, sana hiç bir şeyle kesin olarak zarar veremezler. Aralarında hükmedersen adaletle hükmet. Şüphesiz, Allah, adaletle hüküm yürütenleri sever. (Maide Suresi, 42)

Allah'ın yukarıdaki ayette bildirilen hükmünün uygulanması, ancak kavmin başında olan elçiye mahsustur. Elçi, münafıkların arasında ya dilediği şekilde hükmeder, ya da onlardan yüz çevirir.

3) Öğüt alacaklarsa öğüt vermek:

İşte bunların Allah kalplerinde olanı bilmektedir. O halde sen, onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve onlara nefislerine ilişkin açık ve etkileyici söz söyle. (Nisa Suresi, 63)

Kuran'da, münafıklara etkileyici öğütlerde bulunulması tavsiye edilmektedir. Bu, onların yaptıklarının farkına varmaları ve pişman olmaları ihtimali açısından önemli ve etkili bir yöntemdir. Burada asıl olan, pişman olmaları ihtimaline karşılık hatırlatmaların yapılmasıdır. Sonuçta öğüt almadığı sürece, bu kişi dine savaş açmış bir kişidir. Bu nedenle, onları dost edinmemek ve yüz çevirmek gerektiği de asla unutulmaması gereken bir konudur.

4) Öğüt almıyorlarsa onları daha fazla uyarıp-korkutmamak:

Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.' Allah'tan 'İçi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. 'Mutsuz-bedbaht' olan on-

dan kaçınır. (A'la Suresi, 9-11)

Nitekim, münafıkların inkarlarında ve azgınlıklarında kararlı olmaları halinde, onları uyarıp-korkutmak bir fayda sağlamayacağı için müminlerin de bu konudaki tavırları onları 'kendi hallerine bırakmak' olacaktır.

5) Onlarla mücadele etmek, sert ve caydırıcı davranmak:

Ey peygamber, kafirlerle ve münafıklarla cihat et ve onlara karşı sert ve caydırıcı davran... (Tevbe Suresi, 73)

Gereken her türlü önlemi almak, fitne çıkarmalarına asla izin vermemek aynı zamanda, onların ardından gelecek olan diğer münafıklara da bir ihtar niteliğinde olur.

6) Müminlerle birlikte mücadele etmelerine izin vermemek:

Münafıklar, asla müminlerle birlikte mücadele etmezler. Bu onların, Allah'tan gereği gibi korkmamaları, dünyevi hırslara tutkun olmaları ve inkarcılara büyük bir hayranlık duymaları nedeniyledir. Geride kalmayı, müminlerden ayrı bir hayat yaşamayı seçtikleri için de Allah, peygambere münafıkların bir daha müminlerle beraber mücadele etmelerine izin vermemeyi emretmektedir:

Bundan böyle, Allah seni onlardan bir topluluğun yanına döndürür de, (yine savaşa) çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: "Kesin olarak benimle hiç bir zaman (savaşa) çıkamazsınız ve kesin olarak benimle bir düşmana karşı savaşılamazsınız. Çünkü siz oturmayı ilk defa hoş gördünüz; öyleyse geride kalanlarla birlikte oturun." (Tevbe Suresi, 83)

7) Onları mümin topluluğundan uzaklaştırmak:

(Musa) Dedi ki: "Ya senin amacın nedir ey Samiri?" Dedi ki: "Ben onların görmediklerini gördüm, böylece elçinin izinden bir avuç alıp atıverdim; böylelikle bana bunu nefsim hoşça giden (bir şey) gösterdi." Dedi ki: "Haydi çekip git, artık senin hayatta (hakettiğin ceza: "Bana dokunulmasın") deyip yerinmendir." Ve şüphesiz senin için kendisinden asla kaçınmayacağı (azab dolu) bir buluşma zamanı vardır. Üstüne kapanıp bel bükerek önünde eğildiğin ilahına bir bak; biz onu mutlaka yakacağız, sonra darmadağın edip denizde savuracağız." (Taha Suresi, 95-97)

Hz. Musa'nın kavmin içinde fitne çıkaran Samiri'ye yukarıdaki ayetlerde anlatılan tavrı, münafıklara karşı alınması gereken çok yerinde bir önlemdir. Zira münafıklar müminlerin arasında fitne çıkarmaya, kendileri inkara saptıkları gibi müminleri de inkara zorlamaya çaba harcamaktadırlar. Bunu başaramasalar bile müminleri psikolojik olarak yıpratmaya çalışırlar. Böyle bir durumda bu kişiler için yapılacak en akıllıca tavır, onları salih müminlerin arasından uzaklaştırmaktır.

8) Onlara uymamak:

Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolduğun gibi doğru bir istikamet tuttur. Onların heva (istek ve tutku)larına uyma... (Şura Suresi, 15)

Allah'ın razı olacağı tavırları bırakıp münafıklara uyan kişi aslında şeytana uymuş olur. Şeytana uyanlar da ancak onun fırkasıdır ve dünyada da ahirette de asla kurtuluş bu-

lamazlar. Bu nedenle Allah böyle bir tehlikeye karşı müminleri uyarmakta, münafıkların hevalarına uymak gibi bir davranışta bulunmaktan onları men etmektedir.

9) Verdikleri eziyet ve sıkıntıya aldırış etmemek:

Müminlerin velisi, koruyucusu, gözeticisi Allah'tır. Zorda ve sıkıntıda olduklarında Allah'tan yardım dilerler, sabredip, tevekkül ederler. Münafıklardan kaynaklanan bir eziyete de aynı şekilde sabredip, Allah'a tevekkül eder, vermeye çalıştıkları eziyetin onların başlarını sarması için dua ederler. Onların hileli düzenleri müminler üzerinde etkisizdir. Bu nedenle Allah, onların yapıp ettiklerine aldırış etmemeyi zira tüm yapıp ettiklerinin etkisiz ve hükümsüz olduğunu belirtmektedir:

Sözleşmelerini bozmaları nedeniyle, onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar, kelimeleleri konuldukları yerlerden saptırırlar. (Sık sık) Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp) pay almayı unuttular. İçlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun. Yine de onları affet, aldırış etme. Şüphesiz Allah, iyilik yapanları sever. (Maide Suresi, 13)

Şimdi sen, 'aldırış etmeksizin onlardan yüz çevir' ve: "Selam" de. Artık onlar bileceklerdir. (Zuhur Suresi, 89)

10) Onlarla sevgi bağı ve dostluk kurmamak

Münafıklar şeytanın dostudurlar, onu veli edinmişlerdir. Dolayısıyla mümin şeytandan nasıl sakınıyorsa, münafıklardan da o derece uzak durur. Münafıkların Allah'a ve dine düşman olmaları nedeniyle, müminler de onları düş-

man edinir ve kalplerinde onlara karşı büyük bir öfke duyarlar. Nitekim Allah müminleri, din konusunda kendileriyle savaşılanları dost edinmekten men etmiştir:

Allah, ancak din konusunda sizinle savaşılanları, sizi yurtlarınızdan sürüp-çıkaranları ve sürülüp-çıkartılmanız için arka çıkanları dost edinmenizden sakındırır. Kim onları dost edinirse, artık onlar zalimlerin ta kendileridir. (Mümtehine Suresi, 9)

II) Onlardan sakınmak

Münafıklar sürekli olarak müminlerin aleyhinde bir mücadele sürdürürler. Müminlerle beraber oldukları sürece sinsice faaliyetlerine devam ederler. Mümin topluluğundan ayrılırlarsa da bu sinsi mücadelelerine uzaktan devam ederler. Dolayısıyla şeytandan sakınıldığı gibi münafıklardan da sakınmak, ateşten uzak durur gibi onlardan uzak durmak, müminlerin güvenliği ve huzuru açısından son derece önemlidir. Allah müminlere, eğer sakınırlarsa münafıkların kendilerine hiçbir zarar veremeyeceğini vademiştir:

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta olduklarını kuşatandır. (Al-i İmran Suresi, 120)

MÜNAFIK İÇİN TEVBE MÜMKÜN MÜ?

Allah, "... kulları için inkara rıza göstermez." (Zümer Suresi, 7) Yani, onları doğru yola iletmek, kötülüklerini bağışlamak ve cennetine sokmak ister. Ancak münafıklar Allah'ın bu çağrısından ısrarla yüz çevirirler. Bildikleri ve anladıkları halde ayetlere karşı kayıtsız kalarak, zulüm ve yüklenmeleri sebebiyle inkarda diretirler. Ancak aralarında bu tavırlarına son vermek isteyenler de olabilir. Bu durumda, tevbe etmeye niyet etmiş olan kişiye düşen, aczini tam anlamıyla kavrayıp, en içten bir şekilde Allah'tan bağışlanma dileyip, bir daha münafıklığa geri dönmek üzere "kesin" bir tevbeyle tevbe etmektir.

Gerçekten samimi olması şartıyla, tevbe eden münafığın tevbesinin kabulü 'Allah dilerse' söz konusu olabilir. Nitekim Allah, **"Ancak kim işlediği zulümden sonra tevbe eder ve (davranışlarını) düzeltirse, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak Allah, bağışlayandır, esirgeyendir"** (Maide Suresi, 39) diye bildirmiştir.

Münafıkların tevbe etmesiyle ilgili Kuran'da çeşitli ayetler vardır. İşlediği günahları itiraf eden, elçiyeye karşı samimi bir tavır göstermeye halis bir kalple niyet eden kişinin umulur ki Allah tevbesini kabul eder:

Diğerleri günahlarını itiraf ettiler, onlar salih bir ameli bir başka kötüyle karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Hiç şüphesiz Allah bağışlayandır, esirgeyendir. (Tevbe Suresi, 102)

Allah geçmiş kavimlerde yaşamış münafıklardan ve on-

lardan bir kısmının tevbelerinden de örnekler vermiştir. Ayetlerde bildirildiği üzere, Peygamberimiz (sav)'in kavminden bazı kişiler savaşa çıkmamak için türlü bahaneler öne sürmüşler ve geri kalmak için peygamberden izin istemişlerdi. Geri kaldıkları için kendilerini şanslı sayıp seviyorlardı. Kendi akıllarınca, savaşa gitmeyerek ölüm tehlikesinden kurtulmuşlar ve hayatlarını garanti altına almışlardı. Kaçtıkları ölümün kendilerini evlerinde de yakalayabileceğini düşünmüyorlardı. Oysa Allah'a ve peygambere teslim olsalar ve savaşa çıksalar, ölüm onları yakalasa bile şehit olacaklar ve Allah'ın lütfuyla cennete girmeye hak kazanacaklardı. Ancak onlar, ahiretten yana kuşkuda olduklarından, savaşa ölmeyi kendileri için kayıp olarak görüyorlardı. Aileleri ile birlikte geride kalmak, ticaretle ve benzeri işlerle ilgilenmek, onlara daha karlı geliyordu.

İşte savaştan geri kalmayı isteyen bu topluluğun arasında, Kuran'da bahsi geçen 'üç kişi' de bulunmaktaydı. Onlar da diğerleri gibi savaşa çıkmamışlar, müminlerle birlikte davranmamışlar, inkarcılara karşı inananlara destek olmamışlardı. Ancak bu üç kişinin, diğer 'geride kalanlar'dan farklı bir yönü vardı: Kuran'da bize bildirildiğine göre bu kişiler, savaşa çıkmadıkları için pişman olmuşlar, hallerinden utanç duymuşlar ve samimi olarak tevbe edip, Allah'tan bağışlanma dilemişlerdi. Allah da onların tevbelelerini kabul etmişti.

Bağışlanmalarındaki en önemli sebep, samimi olarak Allah'tan korkmaları, ihtiyaç içinde Allah'a yalvarıp O'ndan kendilerini bağışlamasını dilemeleriydi. Nitekim onlarla ilgili Kuran ayeti, samimiyetlerini ve içinde buldukları vicdani rahatsızlığı tam olarak ifade eder:

(Savaştan) Geri bırakılan üç (kişiyi) de (bağışladı).

Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti ve O'nun dışında (yine) Allah'tan başka bir sığınacak olmadığını iyice anladılar. Sonra tevbe etsinler diye onların tevbesini kabul etti. Şüphesiz Allah, (yalnızca) O, tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Tevbe Suresi, 118)

Allah, münafıkların tevbe etmelerinin, kendileri için hayırlı olacağından da bahsetmiştir. Bu, onlar için büyük bir lütuftur. Onca kötülüklerine rağmen, Allah -dilerse- onları affedecek, kötülüklerini bağışlayacaktır.

... Eğer tevbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur, eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da, ahirette de acı bir azapla azaplandırır... (Tevbe Suresi, 74)

Ancak münafıkların büyük çoğunluğu kötülükleri yapıp-edip, yaşlılık dönemlerinde veya öleceklerini anladıklarında da tevbe edebileceklerini düşünürler. Öleceklerini sezindikleri anda ettikleri tevbenin kabul edilmeyeceğini Allah bir ayette şöyle belirtmektedir:

Tevbe; ne kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatinca: 'Ben şimdi gerçekten tevbe ettim' diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 18)

Allah'ın örnek gösterdiği tevbe ise tarif edilmiştir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemen-cekik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. (Nisa Suresi, 17)

Bilmiyorlar mı, kim Allah'a ve elçisine karşı kormaya çalışırsa, gerçekten onun için, onda ebedi kalmak üzere cehennem ateşi vardır? İşte en büyük aşagılanma budur. (Tevbe Suresi, 63)

MÜNAFIKLARIN AHİRETTEKİ DURUMLARI

Bilmiyorlar mı, kim Allah'a ve elçisine karşı koymaya çalışırsa, gerçekten onun için, onda ebedi kalmak üzere cehennem ateşi vardır? İşte en büyük aşağılanma budur. (Tevbe Suresi, 63)

Allah'a ve Allah'ın dinine savaş açmış olan münafıkların ahirette gördükleri karşılık, tamamen hakettikleri, layık oldukları bir karşılıktır; sonsuz hayat süresince maddi ve manevi bir azap içinde yaşayacaklardır.

Münafıkların cehennem azabı, aslında dünyada yaşadıkları süre içinde başlamıştır bile... Büyük bir aşağılanma ve küçük düşmenin yanısıra, daha yüzlerce azap çeşidi henüz dünyadayken onları beklemektedir. Fakat en büyük azap, hiç kuşkusuz cehennem azabı olacaktır; sonu olmayan, asla bitmek bilmeyen bir ateşin azabı...

Ölüm Anları

Melekleri onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: 'Yakıcı azabı tadın' diye o inkar edenlerin canlarını alırken görmelisin. (Enfal Suresi, 50)

Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? (Muhammed Suresi, 27)

Münafıklar, melekler canlarını bu şekilde alırken, dünyada iken yapıp ettiklerinin karşılığında başlarına gelecekleri tahmin etmeye başlamışlardır. Bu durumda, hayatları boyunca korumaya çalıştıkları prestijleri bir anda yok olur

ve 'küçük düşürülmüşler' olarak can verirler ve sonra cehenneme sürülürler.

Cehennemdeki Azap

1) En şiddetli azap:

Allah'ın Kuran'daki ifadesiyle 'dahasına da layık olan' münafiklar, ahirette en büyük azapla, yani cehennem azabıyla cezalandırılacaklardır.

...Yoksa siz, Kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkar mı ediyorsunuz? Artık sizden böyle yapanların dünya hayatındaki cezası aşağılık olmaktan başka değildir; kıyamet gününde de azabın en şiddetli olanına uğrıtılacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir. (Bakara, 85)

2) Hafifletilmeyen bir azap:

İşte bunlar ahireti verip dünya hayatını satın alanlardır; bundan dolayı azapları hafifletilmez ve kendilerine yardım edilmez. (Bakara Suresi, 86)

Münafıklar cehennemde sonsuza kadar kalacaklar ve azap onlardan hiçbir şekilde hafifletilmeyecektir.

3) Acıklı bir azap:

Münafıklara müjde ver: Onlar için gerçekten acıklı bir azap vardır. (Nisa Suresi, 138)

Kuran'a göre, cehennem azabı acı ve büyük bir azap olacaktır. Oradakilerin hepsi ateşe sokulacaklardır. Kurtuluş mümkün olmayacaktır. Zincirlerle ve demir halkalarla bağlanacaklardır. Bunların yanında, demir kamçılarla kamçılanacaklardır. Yiyecekleri de yalnızca kaynar su, irin, kan, zakkum ağacı ve darı dikenini olacak olan münafiklar, cehennemden çıkmayı isteyecekler, ama azabın sonu gelmeyecek, hafifletilmeyecektir. Bunun da nedeni, Allah'ın dünyada kendilerinden is-

tediği herşeyi bildikleri halde, nefislerine uyarak gerçeklerden yüz çevirmeleri ve Allah'a ve dinine savaş açmış olmalarıdır.

4) En iğrenç azap:

Cehennemdekiler korkunç bir görünüm alacaklar, her yönden azaba uğrayacaklardır. Vücutları ateşle dağlanacak, başları üstünden kaynar sular dökülecek, katran ve ateşten elbiseler giydirileceklerdir.

(Sözde) Aciz bırakmış için ayetleri ayetlerimiz hakkında çaba harcamış olanlar, işte onlar; onlar için de (en) iğrenç olanından acı bir azap vardır. (Sebe Suresi, 5)

5) Allah'ın laneti:

Görüldüğü gibi münafıklar ahirette her yönden azapla sarılıp kuşatılacaklardır. Ancak bunların hepsinin daha da üstünde olan bir azap vardır ki bu, Allah'ın laneti, onlarla konuşmaması ve onları hor ve aşağılık kılmasıdır.

İşte bunların cezası, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lanetlerinin üzerine olmasıdır. (Al-i İmran Suresi, 87)

Allah'ın indirdiği Kitaptan bir şeyi gözardı edip saklayanlar ve onunla değeri az (bir şeyi) satın alanlar; onların yedikleri, karınlarında ateşten başkası değildir. Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Ve onlar için acı bir azap vardır. (Bakara Suresi, 174)

6) Yapayalnız kalacaklar:

Dünyadayken dost olduklarını zannettikleri insanlar, ahirette onlardan uzak olacaklardır. Her biri kendi derdinde olacak, dolayısıyla hiç bir dost ve yardımcı bulamayacak, yapayalnız kalacaklardır.

... Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Üstelik dünyada 'en yakınlarım' dedikleri kişilere, ahirette lanet edeceklerdir.

...Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiç bir yardımcınız yoktur. (Ankebut Suresi, 25)

7) Ziyana uğrayacaklar:

Şüphesiz, onlar ahirette ziyana uğrayanlardır. (Nahl Suresi, 109)

Kar içinde olduklarını zannettikleri dünya hayatlarını geride bırakarak ölümlerle karşılaşacaklar ve asıl yurtları olan cehenneme gireceklerdir. Orada herşeyin gerçek yüzünü anlayacaklar, karda değil, tam tersine büyük bir ziyanda olduklarını göreceklerdir. Ve dünyada yapıp ettikleri her şeyin geçersiz olduğunu, kendilerine hiçbir fayda sağlayamayacağını anlayacaklardır.

Cehennemin En Alt Tabakası

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Yukarıdaki ayetle Allah'ın bizlere bildirdiği gibi, münafıkların ahiretteki yerleri 'cehennemin en alçak tabakası'dır. Bunun nedeni elbette, sahip oldukları ikiyüzlü ve fitneci ahlak modelidir.

Buraya kadar münafıkların bu sinsi karakterlerini belirleyen yüzlerce maddeye değindik. Bu maddelerin tek tek açıklanmasının ardındaki bir amaç da, münafıkların dünya tarihinde yaşamış olan bütün insanlar arasında 'en zalimler' olduklarını vurgulayabilmek ve bu önemli gerçeğin bilinmesine aracı olabilmektir.

Kitabın başından beri anlatılan münafıkların gerçekten de

zalim ve azgın kişiler sayılmasının nedeni, kendilerine 'ilim gelmiş' kişiler olmalarıdır; yani din onlara anlatılmış, gerçekleri, doğruları müminlerden hatta bizzat Allah'ın elçisinden duyup öğrenmişlerdir. Bunun üzerine bir süre dini yaşamış, fakat rahatlığı inkarda bulacaklarını düşünerek dinden yüz çevirmişlerdir; ve tabii ki Allah'tan, elçisinden ve müminlerden de...

Allah'a and içiyorlar ki (o inkâr sözünü) söylemediler. Oysa andolsun, onlar inkâr sözünü söylemişlerdir ve islamlıklarından sonra inkâra sapsmışlardır ve erişemedikleri bir şeye yeltenmişlerdir. Oysa intikama kalkışmalarının, kendilerini Allah'ın ve elçisinin bol ihsanından zengin kılmasından başka (bir nedeni) yoktu. Eğer tevbe ederlerse kendileri için hayırlı olur, eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da, ahirette de acı bir azabla azablandırır. Onlar için yeryüzünde bir koruyucu-dost ve bir yardımcı yoktur. (Tevbe Suresi, 74)

Dolayısıyla hiçbir zaman 'ilim gelmemiş', yani dine, Kuran'a hiç davet edilmemiş, böylece kendileri de dine girmemiş olan insanlardan elbette ki çok daha fazla sorumludurlar, tamamen farklı bir karşılık görürler. Ahirette görecekleri azap da, Allah'ın bildirdiği kadarıyla çok daha şiddetli olacaktır. Zira münafıklar, hayatları boyunca dindar görünmüş, dışarıdan farkedilebilen birtakım günahlara girmemiş, ancak kalbinde Allah'a ve elçisine karşı itaat barındırmamış, aksine kalbinde onlara karşı sinsi bir kin ve düşmanlık beslemiş olan kimselerdir. Bu karakterdeki bir kimsenin ise cehennemdeki en yüksek azabı haketmesi kuşkusuz çok doğaldır. Çünkü münafıklar mümin topluluğunun içinde en güzel ahlak örneklerini görmüş, en huzurlu ortamda yaşamış, en üstün saygı ve sevgi ile karşılaşmışlardır. Ancak, müminlerden hep iyilik, güzellik ve hayır gördükleri halde kalplerindeki hastalık sebebiyle

bu değerli insanlara karşı kin beslemeye başlamışlardır.

Ayrıca ahirette Allah münafıkları dünyada kendilerine karşı büyüklük tasladıkları müminlerin karşısında da aşağılık ve rezil bir duruma düşürecektir. Onlar dünyada müminleri aldatmaya çalışmışlardır ancak ahirette bir parça yardım etmeleri için onlara yalvarıp yakaracaklardır. Ancak elbette ki müminler onların bu yalvarışlarına aldırmayacak ve Allah'ın sonsuz adaleti sayesinde sonsuza kadar cennette nimetler içerisinde yaşam süreceklerdir.

Münafıkların cehennemdeki sonuçsuz yakarıları ayetlerde şöyle anlatılmıştır:

O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki: "(Ne olur) Bize bir bakın, sizin nurunuzdan birazcık alıp-yararlanalım." Onlara: "Arkanıza (dünyaya) dönün de bir nur arayıp-bulmaya çalışın" denilir. Derken aralarında kapısı olan bir sur çekilmiştir; onun iç yanında rahmet, dış yanında o yönden azab vardır. (Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldaltıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu." Artık bugün sizden herhangi bir fidye alınmaz ve inkar edenlerden de... Barınma yeriniz ateştir, sizin veliniz (size yaraşan dost) odur; o ne kötü bir gidiş yeridir. (Hadid Suresi, 13-15)

SONSÖZ

Münafıklar "dindar" görünerek mümin topluluğunun içine giren ve içlerinde buldukları süre içinde onlara zarar vermeye, haklarında inkarcılara haber taşımaya ve aralarındaki birlik ve beraberliği zedelemeye çabalayan ikiyüzlü insanlardır. Çoğu, en başından beri art niyet taşıyarak müminlerin arasındadır ve onlarla birlikte oldukları zaman zarfında maddi olarak kendilerine menfaat sağlamaya çalışır. Bu tarz kişilerin müminlerden menfaat elde edemeyeceklerini anlamaları, aralarından ayrılmak için yeterli bir sebeptir.

Kimi ise iman ederek müminlerin arasına gelmiş, fakat zaman içerisinde vicdanını köreltmüş ve kendini şeytana teslim etmiştir. Kalplerinde olan hastalıktan dolayı zamanla Kuran ayetlerine olan hassasiyetlerini ve bağlılıklarını yitirmiş ve doğal olarak 'cahiliye toplumu'nun dinine, yani 'şeytanın gizli dini'ne girmişlerdir.

Bu kişiler, karşılıklarına çıkan olayları Kuran'da anlatılanlar doğrultusunda değil, dini yaşamayan toplumlar arasında geçerli olan bakış açısı çerçevesinde değerlendirirler. Buna en belirleyici örnek zorluk anlarıdır. Kuran, karşılaşılan bir zorluk karşısında Allah'a güvenip dayanmayı ve umutsuzluğa kapılmamayı öngörürken, münafıklar böyle bir durumda, cahiliye toplumuna benzerlik göstererek, ya zorluğu görünce dehşet içinde bakakalırlar ya da paniğe kapılarak dengesiz bir tavır içine girerler.

Şimdiye dek belirtmiş olduğumuz bütün özellikler, münafıkların hem dünyada hem de ahiretteki durumlarını bizlere haber vermekte, onların niteliklerini ve genel ruh hallerini tanıtmaktadır. Müminlere bakış açıları ayetlerde

detaylı olarak tarif edilmektedir. Allah'tan gereği gibi korkmayan bu kişiler dünya hayatında müminlere karşı sürekli bir faaliyet halindedirler. Bunu adeta görev edinirler ve büyük bir kararlılıkla tutumlarını sürdürürler. Bunlar, onların doğal davranışlarıdır. Şeytan, yapmakta olduklarını onlara güzel gösterir. Allah'ı ve O'nun ayetlerini unutan bu gafil kişiler, şeytanın üzerlerini 'neredeysen bir kabuk gibi' bağlamasıyla, imanlarından sonra inkara sapsmışlardır.

... Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

... Ancak kafirlerin hileli düzeni boşa çıkmakta olandan başkası değildir. (Mümin Suresi, 25)

Ancak bu gizli kanundan habersiz olan inkarcılar, her seferinde elçileri ve onların yanlarında bulunan müminleri baskı altına sokmaya çalışmış ve onları kendi dinlerine çevirmek istemişlerdir. İşte böyle zamanlarda, inkarcıların saldırılarından korkan münafıklar bir bir ortaya çıkmışlar ve mücadeleden geri kalmak için müminlerden izin istemişlerdir. Böylelikle kaçarak, kendilerine isabet edebilecek zararlardan kurtulabileceklerini düşünmüşlerdir.

Onlar, işledikleri dolayısıyla cehennemdeki yerleri hazırlanan -kendileri farkında olmasalar da- dünyada sürdürdükleri ömür boyunca bir kez olsun tevbeyle yanaşmayan, kalpleri doğrulara karşı tamamen katlaşmış, Kuran'ın ifadesiyle kalpleri '**taş gibi, hatta daha katı**' (Bakara Suresi, 74) olan insanlardır. Allah'tan gafil yaşadıkları gibi, Allah'ın dinine karşı da büyük bir savaş açmışlardır. Dünyada da ahirette de bu derece aşağılık kılınmalarının nedeni budur. Kendilerine uyarıcılar gelmiş, kendilerine doğruyu bildirmiş, kötülük yapmaktan açıkça menetmişlerdir. Kötülük kavra-

mını da, güzelliği de, Allah için yaşamayı da oldukça iyi bilmekte, buna rağmen yüz çevirmektedirler. Allah'ın varlığını ve büyüklüğünü kavrayamadıklarından, azabın şiddeti kendilerini korkutmaz. Cehennemın varlığına inanmayarak, kendilerinden oldukça uzak görürler ve hayali bir mekan olarak düşünürler. Konu ahiret olduğunda, ruhlarına hakim olan 'müstağniyet hastalığı' kendisini açıkça gösterir. Azap düşüncesinden uzaktırlar. Bu uzaklığın en önemli delili, ahirette azap ihtimalini dahi düşünmüyor olmalarıdır. Çünkü ahirette hesap vereceğine ve işlediği suçlardan dolayı cehenneme gidebileceğine dair anlık bir ihtimal dahi kişiyi hareketlendirmek, en azından içinde bulunduğu durumun muhakemesini yapmasını sağlamak için yeterlidir. Dine karşı aleni bir savaş açmış olmaları, bu ihtimali hiç düşünmediklerinin bir delilidir.

Onlar, Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, orada süresiz kalacaklardır. Çünkü Rabbin, gerçekten dilediğini yapandır. (Hud Suresi, 107)

**Sen yücesin,
bize öğrettiğinden başka bizim
hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, her şeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**